

GÖNÜLDEN ESİNTİLER:

KÛR'ÂN-ı KERÎM'de YOLCULUK

(20) TÂ HÂ SÛRESİ

NECDET ARDIÇ

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (57)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER:

KÛR'ÂN-ı KERÎM'de YOLCULUK

(20) TÂ HÂ SÛRESİ

NECDET ARDIÇ

**İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (57)**

	SAYFA NO
İÇİNDEKİLER:.....	(1)
ÖN SÖZ:.....	(2)
20 TÂ HÂ Sûresi:.....	(3)
(1-4) Âyetler:.....	(5-7)
(5-8) Âyetler:.....	(22-27)
(9-12) Âyetler:.....	(28-33)
(13-16) Âyetler:.....	(34-35)
(17-20) Âyetler:.....	(37-38)
(21-24) Âyetler:.....	(39-40)
(25-28) Âyetler:.....	(41-42)
(29-32) Âyetler:.....	(43-46)
(33-36) Âyetler:.....	(47-49)
(37-40) Âyetler:.....	(51-56)
(41-44) Âyetler:.....	(65-75)
(45-48) Âyetler:.....	(76-77)
(49-52) Âyetler:.....	(78-80)
(53-56) Âyetler:.....	(81-81)
(57-60) Âyetler:.....	(82-83)
(61-64) Âyetler:.....	(83-85)
(65-68) Âyetler:.....	(86-87)
(69-72) Âyetler:.....	(87-88)
(73-76) Âyetler:.....	(89-90)
(77-80) Âyetler:.....	(91-92)
(81-84) Âyetler:.....	(92-93)
(85-88) Âyetler:.....	(94-94)
(89-92) Âyetler:.....	(95-96)
(93-96) Âyetler:.....	(96-97)
(97-100) Âyetler:.....	(97-98)
(101-104) Âyetler:.....	(98-98)
(105-108) Âyetler:.....	(99-99)
(109-112) Âyetler:.....	(100-100)
(113-116) Âyetler:.....	(101-102)
(117-120) Âyetler:.....	(103-103)
(121-125) Âyetler:.....	(103-104)
(126-130) Âyetler:.....	(104-104)
(131-135) Âyetler:.....	(104-104)

ÖN SÖZ:

Evvelâ bütün okuyucularıma bir ömür boyu sağlık, sıhhat ve gönül muhabbetleri ve gerçek mânâ da tasavvufî idrakler niyaz ederim. Bu dünya da en büyük kazanç burasını, bu âlemi şehâdet-i, gerçekten müşahede ederek yaşayıp geçirmek ve kendini tanımayı bilmek olacaktır. Kûr'ân-ı Kerîm'de **(yolculuk)** adlı sohbetlerimizin bazılarını vakit buldukça yazıya geçirtip daha sonra vakit buldukça kitap haline dönüştürmek için çalışmalar yapmaktayız. Onlardan biri de, mevzuumuz olan, **(TÂ HÂ)** Sûresidir. Nihayet vakit bulup onu da aslını değiştirmeden o günlerde yapılan sohbet mertebesi itibarile ve bazı ilâveler yaparak düzenlemeye çalışacağım. İçinde bir hayli mevzular olan bu Sûre-i şerifin zâhir bâtın nûrundan bu dünyada iken yararlanmaya gayret edelim. Cenâb-ı Hakk'tan bu hususta her kez için başarılar niyaz ederim.

Sevgili okuyucum, bu kitabın yazılışında, düzenlenişinde, basılışında, bastırılışında, tüm oluşumunda emeği ve hizmeti geçenleri saygı ile yadet, geçmişlerine de hayır dua et, ALLAH (c.c.) gönlünde feyz kapıları açsın. Yarabbi; bu kitaptan meydana gelecek manevi hasılayı, evvelâ acizane, efendimiz Muhammed Mustafa, (s.a.v.) in ve Ehl-i Beyt Hazaratı'nın rûhlarına, Nusret Babamın ve Rahmiye annemin de ruhlarına, ceddinin geçmişlerinin de ruhlarına hediye eyledim kabul eyle, haberdar eyle, ya Rabbi.

Muhterem okuyucularım; yine bu kitabı da okumaya başlarken, nefs'in hevasından, zan ve hayelden, gafletten soyunmaya çalışarak, saf bir gönül ve Besmele ile okumaya başlamanızı tavsiye edeceğim; çünkü kafamız ve gönlümüz, vehim ve hayalin tesiri altında iken gerçek mânâ da bu ve benzeri kitaplardan yararlanmamız mümkün olamayacaktır.

Gayret bizden muvaffakiyyet Hakk'tandır.

Terzi Baba Tekirdağ (19/08/2012) Cumartesi: Ramazanın son günü Arefe.

(20) TÂ HÂ SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHİYM

Mekke-i Mükerreme'de nâzil olan Sûre'lerdendir.

Âyetleri - Yüz otuzbeştir. (135)

Kelimeleri - Bin üç yüz kırk birdir. (1341)

Harfleri - Beşbin iki yüz kırk ikidir. (5242)

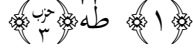
Elmalılı Hamdi Yazır, Hak dini Kûr'an dili.

Sayı değerlerine bakarsak, (135) (1+3+5=9)

(1341) (1+3+4+1=9) (5242) (5+2+4+2=13) görüldüğü gibi (9) ve (13) ler dikkati çekmektedir. Bilindiği gibi (9) Mûseviyyet'in sayı değeridir. (13) ise efendimize ait bir sayı değeridir.

TÂ HÂ, sayı değerine geline, (Tı) (9) Mûseviyettir. (He) ise (5) hazaret-ı hamse'dir. Toplarsak (9+5=14) ki Nûr'u Muhammed-î dir. (Tı) harfi uzatma işareti ile (**TÂ**) olmakta ve sadece bu anlamıyla "taa" diye çok uzakları işaret etmektedir ki Mûseviyyet'in hakikatidir. (He) harfide uzatma işareti ile (**HÂ**) olmakta bu da MUhammediyyette olan Mûseviyyet hakikatini ifade etmektedir. Çünkü buradaki (He) tek göz, tek yuvarlaktır. Hüvviyyet-i mutlakayı ifade eder. Kelime içinde geçen (He) ler ise iki gözlüdür, bir göz aslında olan Hüvviyyet-i mutlakayı, diğer göz ise zuhura ait olan hüvviyyet-i ifade etmektedir.

Bu sayılardan daha birçok sayı değerleri çıkar ancak fazla sıkılmamak için bu kadarını yeterli görelim.

(Tâ, hâ.)

(20/1) "Tâ, Hâ."

Bu sûre-i şerîfin başında bulunan "hurufu mukattaa'dan olan müteşâbih" Âyet son zaman âlimlerinin te'vîline göre, "**Ya Recûl!**" mânâsınadır. Racûl ile kasıt; "Bizim peygamberimiz âhir zaman Nebîsidir." dediler.

Yâhut yemîndir ki Cenâb-ı Hakk kavline yani kudretine yemîn etmiştir, yâhut esmâ-yı hüsnâdan bir isimdir.

Yâhut Fahri Râzi'nin beyânına göre **Tuba** ağacıdır ki Cennettedir, **hâviye** isminde Cehennem'dir. Şu halde mübârek mânâsı: "*Cennet ve Cehennem'in her ikisine yemîn ederim*" demektir.

Yâhut Nebî'nin vasıflarına işârettir. Yâhut **tâlib** ve **Hid**Âyete işârettir. O halde mübârek mânâsı şöyledir: "*Ey bütün ümmetlerin hidâyetini tâlib olan Nebî!*" demektir.

Yâhut **taharetine** ve **hid**Âyetine işârettir. Buna göre mübârek mânâsı: "*Ey günahlardan tâhir ve Allah'ın kullarını hükümlerine hidâyette kılıcı Resul-ü zişân!*" demektir.

Yâhut esmâ-i Nebeviyyeden ve münâdâdır. O halde "Ya Muhammed! Sana nidâ ederim" demektir. (K.M.V.C.8)

Tâ-Hâ yukarıda da belirtildiği üzere her ne kadar "Ey Muhammed" demek ise de her kim okuyorsa o anda ona hitâb eder. Bu ifâde her ne kadar genel tefsirlerde bu şekilde belirtilmemiş ise de okuyan kişinin neş'esine göre ve kendine göre böyledir. Kişi Kûr'ân-ı Kerîm okurken bu sûre-i şerîfe gelince "Tâ" ibaresini kendisine "Hâ" ibaresini de "Hû" olarak Cenâb-ı Hakk'a döndürür ve hemen dairenin tamamlanmasıyla "Ey Ben, yâ Sen" derken, bende yokum sadece "Sen" varsın der ve geçer gider. Tahkîk ehline göre kişi "Hû" dediğinde gerçekten "Hû" olmuyorsa şirk içindedir tâbî ki, zâhiren olmaz ve bu şekilde geçerlidir, ancak bu

Âyetin bâtin hükmünü ortadan kaldırmaz. **"Tâ, Hâ."** Aynı zamanda Mûseviyyet hakikatının tenzîh-i mânâ da İnsân-ı Kâmilî ve Peygamberimizin Kûr'ân-ı Kerîm'de geçen yedi isminden biridir.

﴿٢﴾ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ

(2) Mâ enzelnâ aleykel kur'âne li teşkâ.

(Tâ-Hâ, 20/2) **"Kur'ân'ı sana meşakkat (güçlük) olsun diye indirmedik."**

Yani;

"Ey insanların hidâyetini talep ve arzû eden Rasûlüm! Biz Azî-müşşân Kûr'ân-ı senin üzerine zorluk için inzâl etmedik velâkin kalbinde korku ve haşyet olan kimselere öğüt ve nasihât olması için inzâl ettik."

Sözün, ilk Âyet-i Kerîme'nin Allah Teâlâ'nın kudretine yemîn oluşuna göre, bu Âyet bu yemîne cevâp olur ve mânâsı da şöyledir:

"Kuvvet ve kudretime yemîn ederim ki biz senin üzerine Kûr'ân-ı sana zorluk olması için inzâl etmedik" demektir.

Sözün, Rasûlüllah'ın ismine işâret ve seslenme oluşuna göre bu Âyet seslenmeye cevâptır ve meâl-i şerîfi şöyledir:

"Ey halkın hidâyetine tâlib olan Rasûl! Sana nidâ ederim ki biz Kûr'ân-ı senin üzerine insanların küfür ve dalâletlerine esef ederek nefesine zorluk vermek için inzâl etmedik velâkin Allah'dan korkanlara nasihât olması için inzâl ettik" demektir.

Fahri Râzi'nin beyânına gören Âyet'in nüzûl sebebinde dört rivâyet vardır;

Birinci rivâyet; Rasûlüllah'ın geceyle teheccüd namazında uzun müddet kaim olmasından etkilenerak ayaklarının şişmesidir. Çünkü; Tefsir ve Ehâdis kitâplarında beyân olunduğu yönüyle Rasûlüllah'ın teheccüd namazında uzun müddet durmasında ayaklarına ağrı arız olunca Cibril-i Emîn "Ya Resulallah! Nefsine meşakkat etme, hakkını ver. Zira nefsin sende bir hakkı vardır" buyurması üzerine bu Âyetin nâzil olduğu rivâyet edilmiştir. Bu rivâyete göre insanların mükellef oldukları hükümleri lâıykıyla yerine getirdikten sonra şerîata uygun olarak nefsinde hizmet etmesi lâzımdır. Çünkü nefis; insanın kemâlâtını kazanmaya âlet olduğundan nefsi tâkattan düşürecek kadar ezâ etmek câiz olamaz.

İkinci rivâyet; kâfirlerin küfr üzere ısrarlarından Rasûlüllah'ın pek çok eseflenmesi üzerine bu Âyetin nâzil olduğu rivâyet edilmiştir. Buna göre Âyetin mânâsı:

"Ya Rasûlü Ekrem! Kâfirlerin küfürleri üzerine kederle nefsinde meşakkat verip azâp etme. Zira; Biz Kûr'ân-ı sana nasihât olarak inzâl ettik, yoksa nefsinde zorluk için inzâl etmedik. Şu halde îmân edip nefsinde ıslâh edenin menfâatı kendine ve küfredenin küfrünün azâbı da kendine aittir. Bundan dolayı; onun küfründen sana esef etmek lâzım gelmez. Çünkü; Senin üzerine vâcib olan tebliğdir. Bu vazîfeyi yerine getirdikten sonra keder lâzım değildir, kavmin küfründen levm olunmazsın ki keder edesin." demektir.

Bu rivâyete göre âsilere gerekli nasihâtları icra ettikten sonra onların nasihât dinlemeyip itaatsizlikte ısrarlarına Allah'a buğz ile yetinmek ve nefse sıkıntı ve esefle zorluk vermemek lâzımdır.

Üçüncü rivâyet, bu sûre Mekke'de İslâmiyetin başlarında nâzil olan sûrelerdendir ve sûre'nin nüzulü zamanında Rasûlüllah'ın tâbîleri az ve kâfirler azgın olup her türlü ezaya cür'et etmeleri üzerine bu Âyet Rasûlüllah'ı teselli için nâzil olmuştur.

Buna göre Âyetin mânâsı: "Ya Rasûl-ü Ekrem! Sen

kâfirlerin hallerine bakarak mahzun olup, kendini bu halde kalacak zannıyla nefsinin zorluğuna müptelâ etme. Zira; biz Kûr'ân-ı sana zorluk için inzâl etmedik. Çünkü; senin dinin yüce ve kendin haddi zâtında mükerrem ve muazzam olduğun gibi kâfirlerin nazarında dahi mükerrem ve muazzam olacaksın, kâfirler hakîr ve zelîl olacaklar." demektir.

Bu rivâyete göre bâtili tercih edenler her ne kadar başlarda üstün gibi görünseler de sonuçta zelîl, hakir ve Hakk'ı tercih edenlerin üstün olacaklarına işâret vardır.

Dördüncü rivâyet; (Ebu Cehil) ve emsâli kâfirler Rasûlullah'ın çokça geceyle ibâdetlerini gördüklerinden "Sen babalarımızın ve ecdadının dinini terkle şakî oldun" demeleri üzerine kâfirleri ve inanışlarını red için nâzil olmuştur.

Buna göre Âyetin mânâsı: "Habibim! Kâfirlerin sözlerine mahzun olma. Zira; biz Kûr'ân-ı senin üzerine zorluk için inzâl etmedik, belki kalbinde yumuşaklık ve Allahû Teâlâ'nın korkusu olanlara nasihât ve Kûr'ân-ın emirlerini ve yasaklarını yerine getirenleri saâdete ulaştırması için inzâl ettik." demektir.

Kûr'an'la menfaâtleneceklerin Allah'dan korkan kimse olduklarına işâret için Kûr'ân-ın nasihât olması bu Âyette Allah'dan korkanlara tahsis olundu. Halbuki Kûr'ân genel hakkında nasihâttir velâkin genelin hepsi faydalanamayacaklarından menfaâtlenenler zikrolunmuştur.

Bu Kûr'ân en güzelin, en kolayın bulunarak Cenâb-ı Hakk (c.c) yönelinsin diye indirilmiştir. Bu Âyeti kerîme ile aşırı ibâdetler kısıtlanmıştır. Bizler ayaklarımız yarılana kadar ibâdet yapmamalıyız ve Kûr'ân-ı Kerîm'den alacaklarımızla yönümüzü doğrultalım. Elimizde bu kadar güzel bir kitâp var iken bunu değerlendirelim. (Ko.Me.Ve.Hü.Be.C.8)

Şimdi Âyet-i Kerîme'ye biraz daha başka yönden bakalım. "**Mâ enzelnâ**" (*İndirmedik-nüzül ettirmedik*) Burada iki husus vardır. Birincisi indirmedik derken daha henüz tamamını indirmedik, çünkü Sûre-i Şerîf'in nüzül sırası (45)

tir.

7

İkincisi ise, mânâ âleminde olan Kûr'an-ı Kerîm'in tamamını daha henüz indirmedik'tir. Çünkü o devrede henüz bu âlemler halkedilmiş olmadığından Kûr'an-ı Kerîm'in üzerine indirilecek mekân ve mahal yok idi. Ancak Hakikat-i Muhammediyyenin zuhur mahalli olan sûret-i Rasûlüllah yeryüzünde Risâleti kabul edecek fizikî ve rûhî kemâle ulaşınca, "**Aleykel kûr'âne**" senin üzerine, indirdik, bu ne demektir,? Evvelâ gönlüne, sonrada bütün vücûd mülküne indirdik demektir. Böyle olunca, Hakikat-i Muhammediyye'nin de taşıyıcısı olan sûret-i Muhammed-î, Zât mertebesinin de zuhuru ve huzuru olan Kûr'an-ı Kerîm'i de oraya yüklemiş olmaktadır ki, işte gerçek "Hamele-i Kûr'ân- Kûr'ân'ın" tayıcısı budur. Ve bu Âyet-i Kerîme, Zâtîdir, "**Biz**" indirdik, "**Aleyke**" senin üzerine, ne büyük bir oluşumdur. Cenâb-ı Hakk "indirme-nüzül" fiilini bizzat kendinin yaptığını açık olarak belirtmektedir. Kûr'an-ı Kerîm, ilmi câmi olan hakkın zâtında ne tür ilim var ise bu yolla hepsini zuhura çıkması için bu mertebeye nakletmiştir. Böyle olunca bu indirilişin hakikatinde olan bazı özel sırlarda diğer varlıklardan saklanmıştır. Bir bakıma bu hadise ilm-î hubbiyettir.

" li teşkâ." "sana meşakkat (güçlük) olsun diye indirmedik." Rasûlüllah'ın geceleri teheccüd namazında uzun müddet kâim olmasından etkilenerek ayaklarının şişmesidir. Bilindiği gibi Peygamber efendimizin bir ismi de (Rasûlü sakaleyn-iki ağırlığın Peygamberi) dir. Bunlar İnsanlar ve cinler topluluğudur, Bir omuzunda İnsanların yükü diğer omuzunda da cinlerin yükü vardır. Gerek bu yükleri tutmak için gerekse namaz kılmak için kıyamda ayakta durmak lâzımdır ki bunun için ayaklara ihtiyaç vardır. İşte efendimizin (kademeyn) diye de bir gizli fasfı vardır. İşte bu (kademeyn-iki ayak) sûret-i Muhammed-îyye yi ayakta tumaktadır. Bunlar ise zât-î olan zıt hükümlerdir. Kadîm ve Hadîs, vacip ve mümkün, Evvel ve âhır, vb. gibi işte varlık bunların üzerine kurulmuştur. Bunların bir bölümü zâta bir bölümü de halka aittir. İşte Efendimiz Hakk'ı ve halkı bünyesinde topladığı için yere sağlam basan (kademeyn-iki

ayağı) vardır. İşte biz bu ayakları sana sadece namaz kılmak için vermedik Hakkaniyyet-i ve halkıyyet-i dengeli ve güçlü tutman ve taşıman için de verdik, o halde değerlendirmeni buna göre yap denmektedir.

Bu hakikat-i anlamaya çalışan gerçek tevhid ehli de fiili mânâ da çok fazla ibadet değil, ama onun yerine, ilm-î mânâ da çalışma yapılmasının daha verimli olduğunu ve bu çalışmalar neticesinde de sâlik'in kendi varlığına hakkani yollardan birçok feyiz nüzül edip geleceğine işaret edilmektedir.

﴿ ۳ ﴾ اِلَّا تَذَكِّرَهُ لِمَنْ يَخْشَى ﴿ ۳ ﴾

(3) İllâ tezkireten li men yahşâ.

(Tâ-Hâ, 20/3) "*Huşû sâhiplerine zikir (öğüt) olsun diye.*"

Huşû sâhiplerini Hakk'ın varlığını birliğini hatırlatman için.

Dikkât edilirse Kûr'ân-ı Kerîm genele gelmesine rağmen Âyeti kerîme'deki ibare bütün insanlara gönderdik değil, "Huşû sâhiplerine"dir. Demek ki Kûr'ân-ı Kerîm "Huşû sâhiplerine" faydalı olmaktadır. Burada "huşû"dan kasıt saygılı bir korkudur yani buradaki korku bir edepsizlik korkusu gibi değil hatırını kırarım, gereğini yerine getiremem şekliyle olan bir korkudur. Gönlümüzde ne kadar haşyet varsa Kûr'ân-ı Kerîm'den ancak o derecede yararlanabiliriz.

Bu kalimenin mânâsını daha iyi anlamaya çalışmamız için küçük bir değerlendirme yapalım. (يَخْشَى) "yahşâ" asli harflerine baktığımız zaman, (ye-hı-şın-ve ilâve tekrar bir ye) harfi görürüz. Bunlardan "ye" (yakıyn-i) "hı" (hilkat-zuhuru) "şın" (müşahedeyi) sondaki "ye" ise yine (yakıyn-

i) ifade etmektedir. Bunların değerlendirilmesinde, huşû'nun tarifi şöyle olmaktadır. "Yakıyn bir ilimle halkıyyet,

9

zuhur hali, içinde kendi hakikatini ve Hakk'ın hakikatini müşahede ederek tekraren bu hâli yaşamak yakıynlığı içindeki hakikat sırrının yaşanmasıyla kişide meydana gelen beşeri olmayan ilâh-î bir huzur ve sükün hâlidir." Ayrıca İlâh-î hayret olarakta düşünebiliriz. İşte burada ki, "zikir". Tefekkür, kişinin kendi hakikatini hatırlamasıdır.

Not: *Zikir ve tesbih hakkında daha geniş bilgi, "Kûr'ân-ı Kerîm'de Zikir ve tesbih" isimli kitabımızda mevcuttur dileyen oraya bakabilir.*

﴿٤﴾ تَنْزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَىٰ ﴿٤﴾

(4) Tenzîlen mimmen halakal arda ves semâvâtil ulâ.

(Tâ-Hâ, 20/4) **"Arzı ve yüksek semâları halkeden tarafından indirilmiştir."**

Zâhiren dışımızda olan bu semâlar ve arzı, bâtinen kendimize döndürdüğümüzde arz madde bedenimiz, semâvat ise gönül âlemimizdir. Cenâb-ı Hakk (c.c) senin maddî ve mânevi bütün âlemini "Ben halkettim" demektedir.

Bir san'atkârın ilmi ve san'atı ne kadar yüksek ve üstün ise meydana getirdiği eser de o kadar üstün niteliktedir. Cenâb-ı Hakk (c.c)'in üstünlüğü ise tartışılmayacağına göre buradaki ifâde ne kadar üstün nitelikte bir varlık ortaya getirdiğini göstermektedir. Âcizane olan bizler böylesine bir oluşum içinde olup Cenâb-ı Hakk (c.c)'in övgüsüne lâyıık olan kimseleriz, kendimizi bu şekilde bilmemiz lâzımdır.

﴿٥﴾ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَىٰ ﴿٥﴾

(5) Er rahmânu alel arşistevâ.

(Tâ-Hâ, 20/5) "**Rahmân arşın üzerine istivâ etti.**"

10

Bu Âyeti kerîme hakkında çok geniş yorumlar yapılmıştır. Anlaması ve idrâk etmesi kolay değildir. "istivâ etti" kelime olarak içten ve dıştan kapladı mânâsındadır. Bu iç ve dış ayırımı sırasında dahi;

İçteyken dışta değil miydi?

Dıştayken içte yok muydu? Gibi, birçok sorular ortaya çıkmaktadır.

Arş bütün bu madde âlemini çevreleyen bir olgudur ve Arş-ı Âlâ madde âleminin üstündedir, orada artık maddî düşünce ve varlıklar ve hatta manyetik haller dahi yoktur.

Mülkümüz olan madde bedenimizin üstü, başımızı dahi ihâta eden O'nun varlığıdır.

Bizler bu konulara alt düzeyden yani birimsellikten baktığımız için madde mertebesinde sadece kendimizi görüyoruz ve kendimizi âşikâr ediyoruz, oysa mânâ yönüyle bakılırsa beşerî benliğin olmayıp Hakk'ın Rahmâniyyet-i yönüyle âşikâr olduğu görülmektedir.

Rahmân hakkında daha geniş bilgi almak isteyenler (9 Sûre-i Rahmân) isikli kitabımıza bakabilirler.

﴿٦﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

﴿٦﴾ وَمَا تَحْتَ الثَّرَى

(6) Lehu mâ fis semâvâti ve mâ fil ardı ve mâ beynehumâ ve mâ tahtes serâ.

(Tâ-Hâ, 20/6) "**Semâlarda ve arzda ve ikisinin arasında ve de nemli toprağın altında olanlar, O'nundur.**"

"Lehu" derken "O'nundur" veyâ "O'nun içindir" şeklin-

de ki, ifâdelerde de ayrılıklar vardır.

Burada bireysellik mertebesinde çıkılarak genel mertebesi îtibariyle bir tanım yapılmaktadır. Genel anlamda

11

“O’nundur” ifâdesi herkesin kolaylıkla anlayabileceği ve üzerinde ihtilâf olmayan bir ifâdedir ancak tahkîk ehli için öteki tarafına da geçerek “O’nun içindir” ifâdesi ile de değerlendirme yapmaktadır. Yânî semâvat ve arz Cenâb-ı Hakk (c.c)’in zuhuru içindir. Cenâb-ı Hakk (c.c)’in esmâ-i hüsnâ’ sının ortaya çıkabilmesi için varlıklar lâzımdır. İşte semâvat ve arz bu isimlerin zuhurları içindir.

﴿٧﴾ وَإِنْ تَحَهَّرَ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ﴿٧﴾

(7) Ve in techer bil kavli fe innehu ya’lemus sirre ve ahfâ.

(Tâ-Hâ, 20/7) **“Ve sen, sözü açıklasan da (açıklamasan da) muhakkak ki O, gizliyi ve en gizliyi bilir.”**

Cenâb-ı Hakk (c.c)’in herşey ile birlikte olduğu bu Âyeti kerîme ile de apaçık ortaya çıkmaktadır. Çünkü bu âlemler Allah’ındır ifâdesi ile ve âlemler ayrı birmertebe de, Cenâb-ı Hakk (c.c) onların üzerinde ayrı bir mertebede diye düşünerek konuya bakarsak, âlemlere ikinci ayrı bir varlık vermiş oluruz. Bu şekilde bir düşüncede şirk olmaktadır.

Bu âlemler Cenâb-ı Hakk (c.c)’in nûrundan başka bir şeyden meydana gelmediğine göre âlemler ile Cenâb-ı Hakk (c.c)’in varlığını birbirinden ayırmak mümkün değildir. Ancak “bu âlemler Allah’tır” demekte yanlıştır çünkü bu şekilde Cenâb-ı Hakk (c.c)’i sınırlamış oluruz.

﴿٨﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ﴿٨﴾

14

(8) Allâhu lâ ilâhe illâ huve, leahul esmâul husnâ.

(Tâ-Hâ, 20/8) **"Allah ki, O'ndan başka ilâh yoktur. En güzel isimler, O'nundur."**

12

Âyet-i Kerîme'ye biraz dikkatli baktığımız zaman bir tanım yapıldığını görmekteyiz. Burada Ahadiyyet mertebesi, Ulûhiyyet mertebesini açığa çıkartıp isimleri yönünden Esmâ mertebesi itibarile tanımını yapmaktadır ki, bu da Ahadiyyetin Ulûhiyyette ki zuhurudur. Zât-ı mutlak Ahadiyyet mertebesinde sadece tekliği yönünden "Ahad" ismini almaktadır. Zuhur yönünden Vahidiyyet bir'lik mertebesine tenezzül ettiği zaman burada Zâtının ismi olan Ulûhiyyet olarak İlâhlığının ismini kendi, kendine, vermiş olmaktadır. Çünkü orada ne isim alacak ne de isim verecek ayrı bir varlık yoktur.

İşte Zât-ı Ahadiyye bu mertebeyi kasdederek kendisinin şahitliğinde açık olarak mertebe verdiği bu hakikati açık olarak ilân ediyorki, ondan başka ilâh yoktur. Çünkü bu mertebeyi oluşturan Ahad'dır ve ondan başka bir Ahad daha olmadığı için ikinci bir ilâh meydana getirecek başka bir makam da yoktur. O yüzden mutlak ilâh tektir. Ve bu İlâh'ın Zât-î ve câmî ismidde **"Allahtır."**

Ve Âyet-i Kerîme'nin tanıtımı devam ederek, Ulûhiyyetin bütün âlemlerde tasarruf edebilmesi için birçok özelliğe sahip olması gerekmektedir. İşte bu özelliklerin tanıtımı da evvelâ o isimlerle olmaktadır. Daha sonra bu isimlerin mânâlarının her birerlerin faaliyete geçip kendi alanlarında tasarruf etmeleri bu âlemlerin faaliyet'e geçmelerini sağlamaktadır. İşte bu yüzden (Esmâ'ül husnâ) en güzel isimler onundur. Ve bu isimleride gene Zât-ı Ahadiyyet Zât-ı Ulûhiyyet'e vermiştir. Bunları verecek gene Zât-ı Ahadiyye'den başka bir makam olmadığından güzel isimler de sadece onun dur. Bundan kasıt onların sahibi ve mutasarrıfıdır. Bilindiği gibi faaliyet olması için zıtlıklar lâzımdır çünkü hareket ve hayat zıtlıklarla meydana gelmektedir. Birbirine zıt olan isimlerin hepsi kendi hakikatleri cihetinden güzeldir. Zât-ı Ahadiyye, Zât-ı Ulûhiyyet'e zâten eksik ve yanlış bir şey vermez. Eğer böyle bir şey

görüyor isek o bizim göreceli yanlışlığımız ve eksikliğimizdir.

13

﴿٩﴾ وَهَلْ آتَيْكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿٩﴾

(9) Ve hel etâke hadîsu mûsâ.

(Tâ-Hâ, 20/9) **"Sana Mûsâ'nın haberi geldi mi?"**

Ey Muhammed (s.a.v) veyâ ümmeti Muhammed sizlerle Mûsâ'nın haberi gelmedi mi?

Kûr'ân-ı Kerîm Efendimiz (s.a.v)'in şahsına nâzil olmuş ve onun şahsını bir istikamete yönlendirmiş ve kendi hayatını nasıl yaşaması gerektiğini bildirmiştir. Efendimiz (s.a.v) daha sonra bunu bizlere aktararak bizlerin de hayatlarının böyle olması gerektiğini bildirmiştir. Fakat bu bildirim dahi genel mânâdadır, her kim ki Kûr'ân-ı Kerîmi eline alıp okumaya başlarsa Kûr'ân-ı Kerîm o anda ona nâzil olmaya başlamaktadır ve o okuduğu yerde kendini bulabilmesi gerekmektedir.

Bizler Kûr'ân-ı Kerîm okuduğumuz anda ne okuyoruz yani Cenâb-ı Hakk (c.c) bize ne bildiriyor ve biz ne alıyoruz, işte bizim bunu anlamaya çalışmamız gerekmektedir. İşte Kûr'ân-ı Kerîm'in nüzûl yâni tenzil olması budur yani yavaş yavaş idrâk ederek ve anlayarak Kûr'ân-ı Kerîm'i okumamızdır. Eğer anlamadan okursak yine de bir şeyler rûhumuza iner ancak önemli olan rûhumuz ile berâber beynimize de inmesidir bu şekilde şuurlu ve rûhaniyetli olarak tam kalıcılık sağlanmaktadır.

Kûr'ân-ı Kerîm eskimez, bir tarihte nâzil olduktan sonra hükmü geçti şeklinde bir şey söz konusu değildir. Bir çiçek dahi her mevsim yeni yeni çiçekler açabiliyorken Kûr'ân-ı Kerîm de, her an yeni yeni bir şeyler ortaya getirmez mi? Tâbî ki getirir ve zâten getiriyor da. İşte bizlerinde

insan olabilmesi için en gerekli olan şey bu ağza kulak vermemizdir.

Kulak ilk gerekli olandır, kulağın duyduğunu daha sonra göz ile sonra beyinde müşâhede sahasına geçirerek oradan kalbe götürmeli ve orada mutmainlik hâsıl etmeliyiz.

14

Huzur dahi ancak bu aşamalardan sonra oluşabilmektedir. Bu huzurun sonrasında ise "Kûl-yâni Söyle!" hükmü gelmektedir.

İşte göz ile kalbin böyle bir uyumu içerisinde ancak "gözün gördüğünü kalp yalanlamaz" (53/11) çünkü o ayar öyle güzel yapılmıştır. Bizlerin gözleri maddeye göre ayarlı olduğundan dolayı ilk bakış açısından ne gördük ise o gördüğümüz şey hakkında yargıya varırız ve bu evdir, bu arabadır, bu bilgisayardır, şu kuştur vb. deriz.

Efendimiz (s.a.v) her ne kadar o dönemde Mûsâ (a.s.) hayat hikâyesini başkalarından dinlediği kadar biliyor ise de en sağlam olanı şüphesiz Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın vahyi olduğundan Efendimiz (s.a.v) burasını büyük bir dikkâtle ve arzûyla dinliyor.

Efendimiz (s.a.v) şahsında bu Âyeti kerîme acaba bize ne diyor?

Mûsâ (a.s.) hayatı gerçek tarikât ilmini yani Hakk'a giden yolu anlatmaktadır. Kul ile Hakk arasında ayrı ve gayri olmamasına rağmen idrâkimizde oluşmuş olan epey uzun bir ayrılık ve gayrılık vardır, bu ayrılık ve gayrılığın ortadan kalkması için bu mesâfenin tekrar geriye gitmesi gereklidir ve bu uzun yolun önemli bir kısmı da Mûsâ (a.s.)'ın hayat hikâyesi ile bizlere anlatılmaktadır. Bu durumda bu Âyeti kerîmeyi okuyana olan hitâp "Ey anlayışı kendi indinde olan Allah'ın kulu hayatının yaşaman gereken safhalarından bir tanesi Mûsevîyyet bölümüdür. Âdemiyyet, Nûhiyyet, İbrâhîmiyyeti okudun ve idrâk ettin ise sıra şimdi Mûsevîyyet bölümündedir."

Her ne kadar kişi ilmi yoldan Mûsâ (a.s.) hayat hikâyesini biliyor ise de bizzat kendi yaşantısında Mûsâ (a.s.)

hayatını tatbik etmesi gereklidir ki, bu Âyeti kerîme ile bildirilen hüküm kendisinde açığa çıksın.

Mûsâ (a.s.)'ın hayatını, yaklaşık dört bin yıl önce yaşanmış bir hayat hikâyesi şeklinde mi görüyorsun yoksa bizzat kendi yaşamının belirli bir kısmını ihtivâ eden hükümler manzûmesi olarak mı görüyorsun?

15

Mûsâ (مُوسَى) kelimesini incelediğimizde:

(Mîm) harfi, hakîkâti Muhammedîyyenin Mûsevîyyet bölümü,

Uzatan (Vâv) harfi bizim dikkâtimizi çekerek, Muhammedî hakîkâtlere dikkât et! demektir.

(Sîn) harfi ise (Yâ Sîn) ifâdesinde belirtildiği şekilde "Ey insan" yine Efendimiz (s.a.v)'e işârettir.

Yâni "Ey Muhammedî hakîkâtlere anlamaya çalışan insan" mânâsı çıkmaktadır.

Bizlerde kendimizde bu harflerin hakîkâtlarını idrâk edebilirsek nasıl bir olguya muhâtab olduğumuzu idrâk edebiliriz.

"Sana Mûsâ'nın haberi geldi mi?" denmesinin hikmeti, Mûsevîyyet hakikatının eğitimi daha başlamadımı? Demektir. Ve bu Kelâmullah Ulûhiyyet mertebesinde Risâlet mertebesine olmaktadır. Yukarıda ki Âyette Ahadiyyet Ulûhiyyet-i, burada ise Ulûhiyyet, Risâlet-i eğitmektedir. Ve aşağıdaki bilgileri Risâlet-e aktarmaktadır. Ve bu sahneler bir ateş ile başlamaktadır. Daha sonra da Risâlet bu hakikatleri Ümmetine aktarmaktadır.

﴿١٠﴾ اِذْ رَأَىٰ نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ
نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدٌ عَلَىٰ النَّارِ

(10) İz reâ nâren fe kâle li ehlihmkusû innî ânestu nâren leallî âtîkum minhâ bi kabesin ev ecidu alen nâri huden.

(Tâ-Hâ, 20/10) **"Bir ateş gördüğü zaman ailesine şöyle demişti: "Durup bekleyin! Muhakkak ki ben, bir ateş**

16

gördüm. Belki ondan, size bir kor getiririm veya ateşin üzerinde hidâyeti bulurum."

Yâni, "yolumuzu kaybetik, ateşin olduğu yerde de hayat vardır ve umulur ki oradan size bir şey getiririm" diyor Mûsâ (a.s.).

Mûsâ (a.s.) ve ailesi Medyen'den Şuâyb (a.s.)'ın yanından Mısır'a doğru yola çıktıktan sonra bu hâdise başlarına geliyor. Tûr dağından geçtikleri bir sırada ve soğuk bir havada, hanımlarından biri hâmile ve doğum yapmak üzere ve koyunları dağılmış halde Mûsâ (a.s.) bu ateşi görüyor. Muhâddini Arabî hazretleri Fususul Hikem'de bu hâdiseyi şöyle açıklıyor.

"Ve ateş sûretinde tecellînin ve kelâmın hikmetine gelince: Çünkü o Mûsâ'nın ihtiyacı idi. Bundan dolayı, ona çok istediği bir şeyde tecellî etti. Tâ ki ona yönelsin ve ondan yüz çevirmesin! Çünkü eğer ona istediği bir şeyden başka sûrette tecellî ede idi, ondan yüz çevirir idi. Çünkü onun himmeti özel bir istek üzerine toplanmıştır. Ve eğer ondan yüz çevirse idi, ameli üzerine geri döner idi. Böyle olunca Hak, ondan yüz çevirir idi. Halbuki, seçilmiş ve mukarrebdir. Şimdi onun vâkîf oluşu olmadığı halde, ona onun istediğinde tecellî etmesi onun yakınlığındandır."

Bu hâdiseler zâten yaşanmıştır ve genel mânâları olarak dahi an be an yaşanmaktadır ancak bize asıl lâzım olan

bunların bizim kendi üzerimizdeki tatbikâtıdır. Çünkü herkesin kendi, kendi ile, olan nefsi, ruhu ve akli dengesi gereklidir, kim ki bunları kendisinde dengeleyebilirse ancak fayda sağlayabilecektir.

İşte "Ey Hakk yolcusu bu yolda giderken Mûsevîyyet düzeyine gelmişsen eğer bir ateş gördün veya görmen lâzım dikkât et!" denilmektedir. Bu ateş içimizdeki Cenâb-ı Hakk (c.c)'a karşı olan ilâhî sevgi, aşk ateşidir. İşte kişi bu

17

ateşi hissedebiliyorsa gönlünde Mûsâ (a.s.)'ın o düzeydeki hayatını yaşıyor demektir.

Kişinin ehli ise kendi nefsinde olan duygu ve düşünceleridir. Şeriat düzeyinde İslâmiyeti uygulamaya başlayan kişinin bu uygulamaları neticesindeki ısıdan çıkan kıvılcımlar ile oluşan bir ateştir bu aşk ve sevgi ateşi. Kişi içinde Cenâb-ı Hakk (c.c)'a karşı bir aşk ateşi duyduğu zaman kendi varlığına "Ben içimde bir ateş gördüm" dedikten sonra kişiyi dünyâya çeken kısım buna yanaşmak istemiyor ve bu sefer de "oradan size de bir kor getireyim ve sizi de faydalandırayım diyerek, nefesine ateşin kolay kısmını gösteriyor ve boşu boşuna nefis ateşi ile yanmayın yanacaksınız Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın aşk ateşiyle yanın!" diyor.

"Belki ateşin üzerinde hidâyeti bulurum", demek ki sevgi ve aşk ateşinin olmadığı yerde hidâyet bulmak mümkün değildir.

Yeri gelmişken, faydalı olur düşüncesiyle, daha evvel yazmış olduğum (27/Neml-karınca Sûresi) isimli kitabımızdan benzeri aynı âyetlerinin yorumlarını ilâve etmeyi de uygun buldum, okuyabilenlere İnşallah faydalı olur. Bu şekildeki ilâveler belki tekrar gibi oluyor ama, ancak bütün kitaplarımızı okuma fırsatı bulamayanlar için, okuduğu kıtapta daha geniş bilgi bulması kendisi için faydalı olacağını düşünüyorum. Bütün kitaplarımızı okuma fırsatı bulabilecekler için ise, tekrarlarının okunması kendilerinde daha geniş bilgi sahası açmış olacağını düşünüyorum. Cenâb-ı Hakk idraklerimizi açık faydalandırsın İnşallah. T.B.

﴿٧﴾ اذ قال موسى لاهله انى انست نارا ساتيكم
منها بخبر او اتيكم بشهاب قبس لعلكم تصطلون ﴿﴾

(İz kâle mûsâ li ehlihî innî ânestü nâran se atiküm minhe bi haberin ev âtiküm bi şihâbin kabesin le alleküm testalûne.)

18

(Neml/27/7) "Hani Mûsâ ailesine demişti ki: ben muhakkak bir ateş gördüm, ondan size bir haber getireceğim veyahut size bir parlak ateş koru getiririm. Belki ısınırsınız."

İz. Vakit zaman. O zamanı hatırlayın bakalım. Geçmişte yaşanan bir hâdise vardı. Mûsâ (a.s.) kayın pederinin yanından Şuayp (a.s.) mın yaşadığı Medyen şehrinde kardeşlerini akrabalarını görmek üzere Mısır'a gitmeyi arzuladı. Şuayp (a.s.)'ın kızı ile evliydi. Şuayp (a.s.) ile ahitte bulundu. Şuayp (a.s.) kızını vermek istedi:

-Veririm kızımı ama benimle 8-10 sene yanımda çalışmak şartı ile. Köle gibi değil koruyucu olarak çalışmak. 8 sene, 2 senede kendiliğinden kalırsan da memnun olurum dedi. Mûsâ (a.s.) ma kızını verdiği gibi, davar koyunlarını da verdi. Kendi malının da sahibiydi. Sürülerini çoğalttı, hem de onların koruyucusu oldu. O zaman, zaman doldu.

Medyenden Mısır'a Kahire'ye Mûsâ (a.s.) ailesi ile birlikte yola çıktı. Nihayet Tur Dağından geçiyorlarken havanın soğuk olduğu zamana rastlıyor. Soğuktan, rüzgârdan, fırtınadan ve ayrıca hanımında hamile doğumu yaklaşmış olduğundan Mûsâ (a.s.) korkunç bir sıkıntı içerisinde idi. Ailesi ile koyunlar bir tarafa dağılıyor. Gece bir taraftan karanlık, fırtına, uğultu. Elinde hiçbir malzeme yok. Böyle bir sıkıntı içerisindeyken karşıdan bir ateş görüyor. Âyet-i Kerîme işte burada başlıyor. Şimdi Alîm ve Hakîm'in eğitimi başlıyor. Mutlak olarak biz sana en hakikati ile gerçeği öğreteceğiz deniyor. Bozulmuş hâli ile değil Tevrat'ta da bundan bahsediyor ama o günkü beşer akli ve hayalinin idrak

ettiği şekliyle anlatıyor. "Hani o vakti hatırla Mûsâ (a.s.) Ehline demişti:" "-Ben bir ateş fark ettim" gecenin karanlığında. Mûsâ (a.s.) mın neye ihtiyacı vardı? Ateşe ısıya ihtiyacı vardı. C. Hakk o ağaçtan su, çağlayan şekliyle zuhur etseydi Mûsâ (a.s.) onunla ilgilenmezdi. O anda ateşe ihtiyacı vardı. İşte Mûsâ (a.s.) da ateşe doğru yöneldi. "İZ KALE MÛSÂ Lİ EHLİHİ" dediği zaman var.

Bu yaşadığımız dünya macerası içerisinde, Mûsâ (a.s.) mın ehline Tur dağında söylediği bir yaşantı var. Bu gerçek

19

yaşantı. Ama biz 4500 sene evvelki bir geçmişte yaşanan tarihi vakia olarak görürsek Kûr'ân-ı Kerîm-i biz hiç anlamamışız demektir. Yukarıda *biz sana bunları öğreteceğiz* demişti. İşte şimdi C. Hakk bize öğretiyor. Okuduğumuz her zaman şimdidir. Yarın okursak o yarının şimdisi. Daha evvel okuduysak o zamanın şimdisinde okuduk demektir. Yeter ki biz oraya nüfuz edelim. Şimdi bunu, hâdiseyi daha iyi yaklaşabilmemiz için günümüzden gerilere doğru gidelim. Dünyayı unutalım, gidelim Tur Dağında, bir ağacın arkasında, Mûsâ (a.s.) mı seyredelim. O güne gidelim ki birlikte yaşayalım onu ki, C. Hakk'ın Hakîm ismi şerifi ile bu hakikatleri idrak edelim. Veya o günü bu güne getirelim.

Biz ulaşamazsak onu buraya getirelim. Ama bir yolculuk yapalım. Bunlar Hakîm ismin tecellisi altında olan yaşantılar, Alîm ismi hükmü altında bildirilen hakikatlerdir. Yukinun – yakîn ehli, imân edenler. ahirete o inananlar yakîndir. İnanmayanlarda uzaktır dedi ya. Biz mü'min hükmü altında yakîn hakikati ile bu meselelere bakalım. Ve kendimizde tatbik edelim. Aksi halde o mertebeleri hayâli olarak yaşamış, hayâli olarak görmüş, geçmiş oluruz. Bizim malımız değil Yahûdilerin malı olur. Bu bizim malımız. Mûsâ (a.s.) daha ortada yokken bu hadiseler yaşanmamışken levh-i mahfuzda bunlar kayd edilmiştir. Bizde, ümmeti Muhammed olarak kayd edilmiştir. O halde onlardan evvel bizim iştiraklerimiz vardır. Çünkü bunlar bizim peygamberimizden kaynaklanan–hakikati ilâhiyye den zuhurlardır. Biz hakikati Muhammediyyenin içinden kaynaklanan–hakikati Muhammediyyeden olduğumuz için evvelâ Hakk

bizimdir. İdrak ederek yaşama hakkı bizim dir. Onlarda 1 defa yaşanmış ve geçmiş, ama bizde her bir birey hayata gelip idrak sahibi olunca bu hakikatlerden hisse almaktadır.

Kûdsî Hadîs’de Hz. Rasûlüllah Efendimiz kendisinden bahs ederken "*Ben Allah'tanım, mü'minlerde benim nûrumdandır.*" O halde biz onun nûrundan başka bir şey değiliz veya şualarından, güneşin ışıkları gibi. Her birerlerimiz Hakikati Muhammediyyenin şuaları ışığıyız, ışığından başka bir şey değiliz. Şu halde kendimizi zayıf, hakir, basit insân

20

lar olarak görmeyelim. Nefsi mânâda gururlanmayalım. Ama İlâh-î mânâ da hakikatimizi idrak edelim, ihmal etmeyelim.

İşte gittik şimdi Tur Dağında bir ağacın arkasından Mûsâ (a.s.) mı seyredelim. O nasıl üşüyorsa bizde öyle üşüyoruz. Yaşamamız için bunları dahi düşünmemiz lâzım ki daha gerçekçi bir hayat yaşayalım. Mûsâ (a.s.) öyle bir hayat arasında çaresizlik içinde "*inni anestü nâren*". Ben ışık ateş gördüm. "*seatiküm*" yakında hemen ben oraya giderim. "*minha*" oradan bir haber getiririm. Yani mantığı şu: ateş olan yerde insân, yani hayat vardır. Oradan da bir haber alırım. Çünkü yollarını kaybetmişler. Kuzeye- güneye ihtiyaçları olan şeyler yok nereye gittikleri belli değil, sürüler dağılmış. Yahut size ateş alırım getiririm. Kor getiririm. Geliriz burada ateş yakarız o korla. Umulur ki ısınırsınız.

﴿۱۱﴾ فَلَمَّا أَتَيْهَا نُودِيَ يَا مُوسَى ﴿﴾

(11) Fe lemmâ etâhâ nûdiye yâ mûsâ.

(Tâ-Hâ, 20/11) "**Böylece oraya (ateşin yanına) geldiği zaman "Ya Mûsâ!" diye nîdâ olundu.**"

Zâhiri bir ateş yanar ve bellir bir süre sonra söner, burada Mûsâ (a.s.) ateşi görüp yanına gittikten sonra dahi

yanıyor olması Cenâb-ı Hakk (c.c)'a karşı olan sevgi ve aşk ateşinin sönmemesi gerektiğini göstermektedir.

İşte bu şekilde ateşin yanına gelenlerin kimlikleri yok olmakta ve sadece "Mûsâ" ismi kalmaktadır. Çünkü makamın ismi Mûsevîyyet'tir. Kişi burada Mûsâ (a.s.)'ın hakikâtini yaşamaktadır.

﴿٣٠﴾ فَلَمَّا أَتَيْهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ
فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَىٰ إِنِّي
﴿٢١﴾ أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢١﴾

(Fe lemmâ etâhâ nûdiye min şâtıl vâdil eymeni fil buk'atil mubâreketi mineş şecerati en yâ mûsâ inni enallâhu rabbul âlemîn.)

(28/30) "Böylece oraya geldiği zaman vadinin sağ tarafından, mübarek yerdeki ağaçtan nida edildi: "Ey Mûsâ! Muhakkak ki Ben, âlemlerin Rabbi Allah'ım."

Burası dıştan fiili bir tecelli ile olan hakikâti Mûsevîyye'nin yani Mûsâ (a.s.)'a peygamberliğin indirilme-ye başladığı ilk yerdir.

Her birerlerimizde bu hâdisenin oluşması bu hakikâtlerin idrâk edilmesine bağlıdır, tabî ki Mûsâ (a.s.) gibi bize de ağaçtan bir nida gelecek değildir ancak kendi bireysel hakikâtimizde bunun açılması gerekmektedir. Mübarek yerdeki ağaçtan murat âlem ağacıdır. Cenâb-ı Hakk (c.c) âlemin her bir yerinden bizlere seslenebilir, tabî herkese kendi bulunduğu mertebesinden seslenir, Mûsâ (a.s.)'a seslendiği mertebede "kelimullah" mertebesidir. Kelâm ise kulağa hitâp etmektedir yani bu mertebe göze hitâp eden görüş mertebesi değildir. Bizlerde hakikâti ilâhîyyeyi kendi varlıklarımızda duymaya başladığımız zaman Mûsâ (a.s.)'a olan tecelli bizlere de bu tecelli bulunduğumuz yere göre daha yüksek bir taraftan yani sağ taraftan olmaktadır.

Ağaç hükmünde olan bireysel varlığımızdan Cenâb-ı Hakk (c.c) bize seslenmekte ve bu ağacın yandığı yer ise gönül âleminin ışmasıdır. Gönül âlemimizden gelen bu ışığa doğru gidersek bu ışık bize yolumuzu gösteriyor ve bu sözleri de duyabiliriz.

"inni" ve "enallahu" olarak iki defa vurgu yapılması, birisi batını mânâda ahadiyyet mertebesi olarak "inni" ifâdesidir, "ennallahu" ise uluhiyyet mertebesinden olan ifâdedir.

Mûsâ (a.s.)'ın mertebesi rububiyet mertebesinden olduğundan aldıkları bilgiler de bu mertebeden olmaktadır,

22

kendilerine hitâp uluhiyyet mertebesinden olduğu halde ulaştıkları yer esmâ mertebesi olduğundan ancak bu mer-tebe îtibarıyla anlamaktadırlar.

Vadinin sağ tarafından nida edilmesi, nefsi külle aklı külliden nida edilmesidir.

Bu şekilde gelen hitâplarda dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta şudur: eğer ses tek bir yönden geliyorsa o mahlûk sesidir eğer kişi bu sesi bütün varlığıyla mekânsız, zamansız hissediyorsa o rahmâni bir söz olmaktadır.

(27/Neml-karınca Sûresi) isimli kitabımızdan benzeri aynı âyetlerinde yorumlarını ilâve edelim.

﴿٨﴾ فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨﴾

(Fe lemmâ caeha nûdiye en bu burike men finnâri ve men havleha ve sübhânellahi Rabb'il âlemîne)

(Neml/27/8) "Ne zaman ki oraya vardı, kendisine öyle seslenildi ki: Bu ateşte olan da ve bunun etra-

finda bulunan da mübarek kılınmıştır ve âlemlerin Rabbi olan Allah - Teâlâ - münezzehtir."

"*Fe lemma caeha*" vatkı ki o ateşin oraya vardı, ateşin olduğu yere geldi. Gözlerimizi kapatalım Mûsâ (a.s.) mı seyr edelim. Ateşin önüne oraya geldiği zaman Mûsâ (a.s.) ma "*nûdiye*" seslenildi. "*en burike*" Sana mübarek olsun, mübarek haldesin, mübarek bir yerdesin diye "*Men fin nari:*" kim ki o ateşin içine girdi, Gerçi bazı mealde ateşin civarında olan diyor da, ama Âyet "*Finnari*" ateşin içinde diyor. Veya yaklaştı diyelim. sıcaklığını hissetti oraya kadar geldi. "*ve men havleha.*" Yani ateşin içinde olan ve çevresinde olan "*burike*" mübareklendirildi, nurlandırıldı. Bereketli kılındı. Yani orada Tur Dağının diğer yerlerinde o anda mübarekleştiği o mevkinin ateş ve ateşin çevresinde olan o

23

sınır mübareklendi. Ve ateşin içine giren Mûsâ (a.s.) da mübareklendi. İşte bu hâdise Mûsâ (a.s.) ma nübüvvetinin ilk verildiği devredir, çünkü İlâh-î hakikat ile Hakk'tan bizâtihi kendisine ilk nida geldi. ilk "Mûsâ kelimullah" lâfzı da burada başlıyor. Bir bakıma Mısırdan dönüşte Tevrat'ı şerifi alırken C. Hakk'la konuşması "Mûsâ kelimullah" olmasını hazırlıyor. Ama burası başlangıcı "*nûdiye*" seslenildi. "*en burike*" Mübareklendin diye seslenildi. Nereden gaipten "*ve men havleha ve sübhanallahi rabbil âlemin.*" Âlemlerin rabbi olan Allah her şeyden sübhandır. Tenzih edilir. Oraya gittik mi hayalimizde de olsa, buraları duyduk mu kelâmen dahi olsa bir yakınlığımız oldu bu mertebeye. Şimdi biz bunu kendi bünyemizde nasıl yaşayacağız. Tekrar başa gelip oraya bakalım. Yani seyri sülûk yolunda nasıl bir hal olması lâzımdır. Buradaki ilâh-î zât tecellisinin mûseviyyet mertebesi olarak yukarıda Âyetler başka bir formda idi. Buradaki Âyetler hakîm ve alîm in yanından gelen Âyetlerle başladı. Zâti bilgileri vermeye başladı. Kıssa içinde. Yukarıdakiler genel bilgilerdi. Şimdi tekrar 7. Âyet'ten başa gelelim.

Mûsâ (a.s.) ve ailesi kimdir?

Bizim varlığımızda Mûseviyyet mertebesinin bir ailesi var. burada öyle yazıyor. Kûr'ân-ı Kerîmde'ki hikâye tarzı

olan eğitimler sadece o peygamberlerin şahsına ait olan şeyler değil. Her birerlerimizi bireysel olarak da ilgilendiren ve bizlerde mertebeleri olan yaşantılardır. Çünkü zaman, zaman konuşuluyor ya, ne var Âlemde o var Âdemde. O halde ne varsa Âdem'de, Mûsâ (a.s.) da var. Âdem'de hepsi varsa. Meratip mertebe olarak o da var. Olmazsa Âdem olmaz zâten. O zaman diğer varlıklar gibi sadece kendilerine has özellikleri olan bir takım sülietler olur. Radyoda her şey var mı ? yok. Masa da her şey var mı? yok. masalık var sadece. "ÂDEMİN" özelliği kendisinde her şeyin bulunması. Hem müspet hem menfi olarak zıt esmâların tamamının bulunması. Her birerlerimiz nesli ademî olduğumuza göre her birerlerimizde bu özellik vardır. Biz kendimizi tanımıyoruz. Ne yazık ki çok ucuza o kadar "*bisemenin yahsin*" (12/20) satılıyor. Umulur ki akıl edersiniz. Bir der-

24

viş Mûseviyyet mertebesinden yola çıktığında bunları yaşamaması lâzım. Daha evvelkiler de yaşamayacak mı onlar da yaşayacaklar. Oraya doğru yola çıktıkları için bunlardan haberi olacak. Meselâ yola çıkan kimseler rehber sorar 5 km den sonra nereye varacak o köye gelmeden bilgilerini alır. Oraya gidince yabancılık çekmez. Diyelim emmâre, levvâme, mülhime, insân daha museviyyet mertebesine gelmedi. Oradan bilgi alması hikâyesini okuması gerekir. Alması gerekli ki, oraya ulaştığında Şuhut etsin. İseviyyet mertebesindeki bir kişi okuyacak mı? Okuyacak hepimiz okuyacağız. Daha aşağıda olanları oraya doğru ulaştırmak için, yukarıda olanlar da tekrar geriye dönüp teferruatlarıyla o mertebeye daha geniş sahasını daha geniş mânâ da daha küçük parçalara bölerek tanınması yönünden okunması lâzımdır.

Genel olarak bir hikâye'yi okuduktan sonra genel bir idraka ulaşıldıktan sonra o öğrenilmiş olur. Ama tamı tamına öğrenilmiş olmaz. Sonra onu ayrıştırarak. Meselâ İstanbulun fethini bir tarihçi daha teferruatlı anlatır. Bir kişi bir mertebeye geldimi artık oraya ihtiyacı yok değil. Kim hangi mertebeye gelmişse her mertebeden hissemiz vardır. Kûr'ân-ı Kerîm sonsuz derya, bir Âdem (a.s.) 30 kaseti var. bitmek bilmiyor. Âdem daha işin başlangıcıdır. Bunlar alîm

ve hakîm olanın düzenlediği bilgi yaşantı hakikatlerdir. Esmâ-i İlâhiyye'nin hepsi bizim ailemiz bizim varlıklarımız. Biz onlardan her türlü istifade ediyoruz. Fiziki mânâ da bir aile değil. Esmâ-î ilmî mânâ da bir ailedir. Bu âileyi birlikte tutmak esmâ-i İlâhiyye'nin hepsine hâkim olmakla mümkündür. Esmâ-i İlâhiyye'nin bir kısmını tahakkuk ettirsek, bir kısmını atarsak sen yaramazsın diyerek o aileyi parçalamış oluruz. Bizim mutlak ailemiz o esmâ-i İlâhiyye'dir. Dışarıdaki, ailelerimizde dünya için mutlak aile'dir fakat fiziki mânâ da ailedir. Bünyemizde olan esmâ-i İlâhiyye, ise Rûh-î mânâda ailemizdir, hepsi bizim ailemizdir. Biz o doku ile var olan insânlarız. Yani "Esmâ-ül Hüsna" dokusu ile var olan insânlarız. Varlığımızda, ruhumuzda, hepsinin yeri, mertebesi ve kaydı vardır. İşte bu aile daha henüz hepsi faaliyete geçmemişken karanlıktayken batındayken, o mer

25

tebe de, mertebe-i Mûseviyyet, o mertebenin reisi iken, Mûsâ (a.s.) reis Esmâ-ül Hüsna'ya hakîm ve alîmden geliyor. İşte Mûsâ (a.s.) öyle bir hale geldi ki Tur Dağını geçerken Turu Sinâ - tur-u sîne' dir. 9. turu yaparak yüksel di. Mûsâ (a.s.) 9. mertebeye geldiğinde daha ileriye gitmek istedi. ama etraf karanlıktı, o halde iken "nudiye ya Musa:" Ümitsiz olma ya Mûsâ, "yüksektesin." O yüksekte kasit, idrakinin helezon şeklinde yükselmesidir. İşte Mûseviyyet mertebesinde bir idrake ulaştı. Bu yer ise Mûseviyyet mertebesinin kemâlâtı değil daha henüz ortalarında'dır.

Mûseviyyet mertebesi nerede başlıyor? Şuayb (a.s.) mın eğitimi ile tahakkuk ediyor. Medyenden Mısır'a gitmesi Mûseviyyet mertebesinde dolaşmaya başlaması oluyor. artık belirli yerlere geldiğinde önüne Tur Dağı çıkıyor. Tur Dağının yüksekliğine geldiği zaman -Mûseviyyet mertebesinde bazı aşamalar yaptıktan sonra Tur-i Sinâda şaşkın kalıyor. Neden? diyelim Rahîm ismi Rahmân ismi merhamet edecek bir şeyler arıyor -mechulde kalıyor ya cehl ismi aydınlanmak istiyor. Orada Nûr-u Muhammediyye ye ihtiyaç vardır. Hakikati Muhammediyye Nûr-u -o ateş-oradan yardım geliyor. Biz hangi mertebeye gelmiş isek

bize oradan nida olunur. O mertebenin bir sonrasının ışığı açılır. Tarikatın gerçek hakikati ilimdir. İrfaniyettir. Hakikati İlâhiyenin seyrini takip etmektir. Her şey kendi kemâlinde gidiyor. Mûsâ "Muşa" denizden gelendi. Denizden çocukken Büşra diye geliyor. Büyüdüğünde "nûdiye" diye nidâ olunuyor ona. Yeter ki biz Mûsâ'lık niyetinde olalım. Onlar geliyor zâten bize, biz yolda olduğumuz sürece. O yolda, alîm ve hakîm den zâten geliyor.

Ne zaman nidâ olundu? Tur Dağına çıktığı zaman nidâ olundu, yerdeyken ve ovadayken nidâ olundu demedi. Ovada demek kendi nefsi yaşantısı demektir. Yukarıya çıkmak şuurlanmak araf diyorlar ya ariflik, o mertebede. Mûsâ aslında sin ve mim. Hakikati Muhammediyye'nin, Mûseviyyet metebesindeki müşahedesi demektir kendi başına bir varlık değil. İşte Mûsâ (a.s.) o satranç taşların-dan

26

bir tanesidir, Hakikat-i Muhammediyye, oynayan Muhammed (a.s.) dır. Muhammed (a.s.) hepsinde mevcut tur. Neden? Çünkü oynayan kişi nasıl o taşların hepsinde hakimse, istediği yere koyabiliyorsa Hz. Rasûlüllah da bütün onların hepsinde tasarruf ediyordur. Hepsinde kendi mertebesi vardır. Varlıkları ona bağlıdır. Oyuncu olmasa o taşlar ne işe yarayacaktır. Hiç bir işe yaramayacaktır.

Oyuncunun oyununu oynaması için o taşlar yani o varlıklar yani Peygamberân hazerâti'nin ve onlara bağlı kavimlerin Hz. Rasûlülah'ın, genel ümmetinin varlıklarıdır. Bu yüzden oyunun oynanması için sahneye konan elemanlardır. Ama oyunu oynayan ve oynatan Hz. Rasûlülah Efendimiz (a.s.) İşte burada o mertebeden nida olundu ki Ya Mûsâ o da ehline söyledi. Orada ehline söyleyip, ehlini orada bırakıp, ehlini bırakıp bizâtihi kendisi gitmesi ne demektir. "Esmâ-ül Hüsnâ"yı durdurdu orada Zât-ı ile gitti ateşin yanına. Kendisi esmâ mertebesi ağırlıklı olduğu halde, Esmâ-i İlâhiyye'lerin zuhur mahalli olduğu halde kendisi Mâseviyyet zâtıyla gitti Hakikati Muhammediyye ye, oradan ihtiyacını talep etmeye.

İşte oradan aldığı ışık, nûrla geriye dönerim dedi. Ateşin yanında insân vardır dedi, o mantıkla gitti ateşin yanına

ve insânın olduğu yerde hayat vardır dedi. İşte Mûsâ (a.s.) o mertebede böylece kendinden sonra ulaşması lâzım gereken mertebeden yardım istemek üzere ışığın bulunduğu yere gitti. "innî ânestü nâran" ben bir ateş gördüm dedi. Karşıdan yani ihtiyacı olan ilim mânâsındaki nûr-u ateşi gördüm dedi. "se âtiküm minhe bi haberin" Umulur ki size oradan bir haber getiririm dedi. Ne kadar açık, yani İseviyyet mertebesinden veya kendi bulunduğu mertebenin daha genişlemesinden açılımından size bir ilim alırım getiririm demedi. Esmâ-i İlâhiyye ye yani sıfat mertebesinden en azından bir bilgi alırım. Sizdeki esmâ-i İlâhiyye olan özellikleri de karıştırıp onların zuhuru ile esmânın zuhuru ile bunu çözeriz dedi. Yahut haberle birlikte "**ev âtiküm bi şihâbin**" Size bir ateş getiririm dedi. Ateş getirmekten maksat sizi nasıl kullanacağımı öğrenirim. Sizden nasıl fay-

27

dalanacağımı öğrenirim. Yani esmâ-i İlâhiyye nasıl zuhur edecek yani hangi esmâ nerede zuhur edecek onu öğrenirim dedi. "kabesin" Tamamını alamazsamda bir parça getiririm. Bir numune getiririm dedi. "le alleküm testâlûne." Umulur ki ısınırsınız. Burada umulurki' den kasıt, ailesine ve kendine bir ümit kapısı bulma ümididir.

﴿١٢﴾ اِنِّى اَنَا رَبِّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ اِنَّكَ بِالْوَادِ
الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿﴾

(12) İnnî ene rabbuke fehla' na'leyk, inneke bil vâdil mukaddesi tuvâ.

(Tâ-Hâ, 20/12) "**Muhakkak ki Ben, Ben senin Rabb'inim. Şimdi pabuçlarını çıkar. Şüphesiz sen, mukaddes vâdi Tuvâ'dasın.**"

Cenâb-ı Hakk (c.c) burada madde Mertebesinden zuhur ettiği için Âyet-i Kerîmenin ifâdesinde de görüldüğü üzere henüz burası rûbubiyet mertebesidir.

“Va’bud rabbeke hattâ ye’tiyekel yakîn.” Yâni “Ve sana “yakîn” gelinceye kadar Rabbine ibâdet et!” (Hicr, 15/99) Âyeti kerîmesiyle buradaki hüküm birleşerek gerçek hali ortaya çıkmaktadır. Mûsevîyyet hakîkâti idrâk edilmezden evvel kişi bulunduğu yerin hükmüne göre ibâdet ettiği zaman orada mâzurdur. Mûsevîyyet hakîkâtlerinin idrâk edilmesiyle berâber kişi hayalindeki Rabb’ına değil de Cenâb-ı Hakk (c.c)’ın bu Âyet-i kerîme’de belirttiği üzere gerçek “Ben olan Rabb’ına” ibâdet etmeye başlıyor.

“Şimdi nâlinlarını çıkar” çünkü bu makama nâlinlar ile gelinmez. Bu nâlinların birincisi dünyâ ve ahiret sevgisidir ve terkedilmesi gereklidir. İkincisi fiziksel ve fizik bedeninin hemen üzerindeki izâfî rûhsal bedeni bırakmaktır.

Diğer bir yön ile nâlinların çıkarılması Celâl ve Cemâl tecellilerini iyi anla demektir. O tecellileri iyi anla ki

28

te’sirinde kalmayasın.

Kişini soyunabildiği kadar kendisindeki nâlinlardan soyunmalıdır. Çünkü bizler bu beşerî bedenimizde üst üste giydiğimiz çorap, mes, ayakkabı vb. gibi şeylerin rûhsal karşılıklarında da ne varsa üstümüze çekerek kendimizi kapatmışız, bu nedenle bunlardan soyunulabilindiği kadar soyunmak gereklidir.

Nâlinlarını çıkar ki mukaddes Tuvâ vâdisindesin. Zâhiren Tûr dağının yanında bir yer olan Tuvâ vâdisi, bâtınen kendi varlığımızı saflaştırıp, arındırmış olduğumuz yaşam düzeyinde bir yerin ifâdesidir. (T) tövbe mânâsına, (V) ise ilâhî varidat mânâsına olup yani “tövbe etmiş temizlenmiş ve temizlenmiş olarak beşerîyetinden sıyrılıp ilâhî varlığı ile tahakkuk etmiş” kişinin yaşadığı hâldir ve “Tuvâ” sözlük mânâsı olarak dahi övülmüş demektir. Vâdi zâhiren dahi sulak, hoş, rahat, verimli bir yerdir yani o kişi öyle bir hale gelmiştir ki rahatlayıp huzur bularak belirli bir yaşam düzeyine erişmiştir. Kalbindeki soruları çözmüş ve belirli bir yere kadar mutmainlik bulmuştur.

Bâzı zâhiri tefsirlerde yazan, “Mûsâ (a.s.)’ın nâlinları eşek derisinden yapılmış olduğu için kokuyordu bu nedenle

Cenâb-ı Hakk (c.c) o nâlinlarla oraya girmesini yasakladı" şeklinde açıklamayı dahi bâtına çevirdiğimizde "eşek" hükmünde olan nefsâniyetten ma'mul bir ayakkabıyla tâbî ki Cenâb-ı Hakk (c.c)'in huzuruna girilmez.

Ayrıca hakk'a ait "Kademeyn" diye bir tâbir vardır. Bu da iki ayak, iki asıl demektir. Biri celâl biri Cemâl tecellileridir, "naleyn" ise beşere ait bir tabir olup, ayaklara sonradan kuruma mahiyetinde ilâve edilen araçlardır. Ve bu araçlar günümüzde ayakkabı, eskilerde çarık isminde olan vasıtalar. Bunlar bir bakıma ayakları koruyor iken bir bakıma da perde olup aslından, topraktan ki, "hikmettir" ayırmaktadırlar ve sonradan olmaktadır. İşte sonradan meydana gelen her türlü şartlanma ve perdelerin çıkartılıp kaldırılmasının ifadesi "**fehla' na'leyk**" "pabuçlarını çıkar" dır. Huzuru İlâhiyyenin Rububiyet mertebesine bu, sonradan ilâve edilen araçlarla girilmez denmiştir.

29

﴿١٣﴾ وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾

(Ve enahertuke festemi' li mâ yûhâ.)

(Tâ-Hâ, 20/13) "**Ve Ben, seni seçtim. Öyleyse vahyolunan şeyi dinle!**"

Demek ki seçilmenin ilk şartlarından birisi Mûsevî-ül meşreb olunmasıdır yâni Mûsevîyyet "tenzîh" hakîkâtlerinin idrâk edilmesi gereklidir.

Ve Hakk tarafından seçilmişlik çok muhteşem bir şeydir. İşte bu seçilmişlik "Nübüvvet" hakikatinin başlangıcıdır.

Buraya kadar olan bölümde Cenâb-ı Hakk (c.c) kişinin Mûsevîyyet kemâli üzere nasıl bir halde olması gerektiğini anlattı, bundan sonra Mûsevîyyet mertebesinin emirlerini vermeye başlıyor.

﴿١٤﴾ إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي ﴿١٤﴾

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾

(İnnenî enallâhu lâ ilâhe illâ ene fa'budnî ve ekimis salâte li zikri.)

(Tâ-Hâ, 20/14) "**Muhakkak ki Ben, Ben Allah'ım. Benden başka ilâh yoktur. Öyleyse Bana ibâdet et ve Beni zikretmek için namazı ikâme et!**"

Yukarıda Cenâb-ı Hakk (c.c) "Ben senin Rabb'inim" diye hitâb etmişti, işte kişiye rûbubiyet hükümlerini idrâk ettikten sonra Ulûhiyyet hükümlerini dinle ve Ulûhiyyeti idrâk etmeye çalış, demektedir.

Bu Âyet-i Kerîme ile Efendimiz (s.a.v)'in yolu açılmak tadır. Ulûhiyyet mertebesi Efendimiz (s.a.v) ait bir mertebedir ve şu an bahsettiğimiz mertebeler olmaz ise Efendi-

30

miz (s.a.v) yol bulamayız. Ve Cenâb-ı Hakk (c.c) Mûsevîyyet mertebesinde bulunan kişiyi terbiye etmek açısından burada Ulûhiyyet mertebesinden hitâp etmektedir.

Bu Âyet-i Kerîmeler Kûr'ân-ı Kerîm'de olmasına rağmen Tevrâtî Âyetlerdendir.

Cenâb-ı Hakk (c.c) doğrudan doğruya hakîkâti Muhammedî hükmüyle Zâtından "Bana ibâdet et" diyor.

"Ve gerçek olan Ulûhiyyet makamımı idrâk etmen için dosdoğru namaz kıl!" Burada bahsedilen namaz şartlanmalarımız doğrultusunda bildiğimiz namaz değildir, fiziken yapılan ibâdetlerin yanı sıra burada namazın hakîkâtleri idrâk edilmektedir ve hayaldeki bir Allah'a değil gerçek Allah'a yönelme olmaktadır.

Mûsâ (a.s.)'in bu hitâbı tek bir yönden değil bütün yönlerden duyduğu belirtilmektedir. Her ne kadar ağaç olarak belirtiliyor ise de, bu ağaç özümüzde olan gerçek varlığımızın ifâdesidir.

Baş taraflardaki Âyeti kerîme'ler de, Ahadiyyet Ulûhiyyet-i tanıtımtı, burada ise Ulûhiyyet "**Ben Allah'ım**" diye-

rek kendini tanıtmaktadır. Bu hususlara dikkat etmemiz hakk'ı tanımamızda bizlere daha çok geniş ufuklar açacaktır.

Mûsâ (a.s.) Daha sonraları bu ve benzeri Âyeti kerîmede bildirilen "namazı ikâme et" hükmünü kavmine tebliğ ettikten sonra, kavim bunu alıyor fakat bir türlü başlarını secdeye koymuyorlar ve Cenâb-ı Hakk (c.c) Cebrâil (a.s.)'a Tûr dağı kavmin üzerine kaldırmasını emrediyor. Cebrâil (a.s.) anında kanatlarını altına sokarak Tûr dağı kavmin üstüne getiriyor, Mûsâ (a.s.) "ya secdeye kapanırsınız ya da Tûr dağı üzerinize düşecek" dedikten sonra secdeye varıyorlar ancak acaba Tûr dağı üzerimize düşecek mi, düşmeyecek mi diye merak ederek bir taraftan da yukarıya bakmayı ihmâl etmiyorlar.

31

﴿١٥﴾ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أَخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ

نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾

(İnnes sâate âtiyetun ekâdu uhfihâ li tuczâ kullu nefsin bimâ tes'â.)

(Tâ-Hâ, 20/15) "**Muhakkak ki o sâat (kıyâmet sâati), gelecektir. Bütün nefslere, çalışmalarının karşılığının verilmesi için neredeyse onu, Nefsimden bile gizleyeceğim.**"

Efendimiz (s.a.v)e kıyâmet hakkında sorduklarında şöyle buyurmuştur: "Kıyâmet üçtür. Birincisi küçük kıyâmet yani kişinin ortadan kalkması, ikincisi orta kıyâmet kavimlerin ortadan kalkması, üçüncüsü ise büyük kıyâmet bu dünyânın ortadan kalkmasıdır."

Aslında küçük kıyâmet olarak belirtilen ifâde bizim bireysel varlığımız açısından büyük kıyâmettir. Çünkü bir

kere öldükten sonra tekrar dünyâya gelme şansımız olmadığı için ölümümüz bizim için büyük kıyâmettir.

Bu şekilde düşündüğümüzde Âyet-i Kerîme'nin bize hitâbı şöyledir, "Ey bu kitâbı okuyan kişi iyi bil ki öleceksin. Hayalinde ne zaman ölürüm diye hiç düşünme, eninde sonunda öleceksin ve bunun sana vaktini bildirmediğim ki, bunun kendine çok yakın olduğunu bil."

Nefs iki türdür, birincisi emmâre, levvâme, mülhime vb. yönüyle bildiğimiz nefis, diğeri ise o varlığın gerçeği özü, aslı olan nefstir. Geniş ve yaygın mânâda Rabb'î anlamak çok zordur ancak kişi kendini birimsel varlığında tanıyıp bulabilirse onun karşılığı aynı olduğu için Rabb'îni tanımış olur.

Efendimiz (s.a.v) yine şöyle buyurmuştur, "Ölmeden evvel ölünüz" yâni büyük kıyâmet gelmeden evvel siz kendi kıyâmetinizi koparınız ki sonrasında zorlanmayasınız.

32

﴿١٦﴾ فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ

هُوَ يَهْتَدِي فَتَرَدَّى ﴿١٦﴾

(Fe lâ yesuddenneke anhâ men lâ yu'minu bihâ vettebea hevâhu fe terdâ.)

(Tâ-Hâ, 20/16) "**Öyleyse ona (kıyâmet sâatine), inananlar ve hevesine tâbî olanlar, sakın seni ondan (kıyâmet gününe îmân etmekten) alıkoymasın. O taktirde sen (de) helâk olursun.**"

Kişiyeye öyle bir hâl gereklidir ki Cenâb-ı Hakk (c.c), Peygamberi (s.a.v) ve kişinin aklı kendisine nasıl bir yol göstermiş ise o doğrultuda kendi irâdesi ile hareket etmelidir.

Yâni Cenâb-ı Hakk (c.c) gaflet ehli ile dostluk yapmanın demektir. Evliyâullah'tan biri, "Bir sâat insanlar ile

ünsiyet ettim bir hafta gönül hamamında temizlenemedim." diye buyurmuştur.

﴿١٧﴾ وَمَا تَلِكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿١٧﴾

(Ve mâ tilke bi yemînike yâ mûsâ.)

(Tâ-Hâ, 20/17) "**O sağ elindeki nedir, ey Mûsâ?**"

Muhammedîyyet yolunun Mûsevîyyet mertebesinde olan bir kişi bu Âyet-i Kerîme'yi duyduğunda hemen sağ elinde olan şeyin Mûsevîyyet idrâkinde olan akli külle doğru yönelmiş olan akıl olduğunu anlamalıdır.

Cenâb-ı Hakk (c.c) Mûsâ (a.s.) ile bizzat konuşmakta ve "Yâ Mûsâ şimdiye kadar olan hayatından neler anladın, bilgin nedir? diye sormaktadır.

33

﴿١٨﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّوْا عَلَيْهَا وَاهْبُتْ بِهَا
عَلَىٰ غَنَمِي وَلِي فِيهَا مَآرِبٌ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾

(Kâle hiye asâye, etevækkeu aleyhâ ve ehuşşu bihâ alâ ganemî ve liye fihâ meâribu uhrâ.)

(Tâ-Hâ, 20/18) "**O benim asâmdır, ben ona dayanırım (yaslanırım). Ve onunla koyunlarımın üzerine yaprak silkelerim. Benim için onda, daha başka menfaâtler de vardır.**" dedi.

Rivâyet olduğu üzere Mûsâ (a.s.)'ın asâsının ucunun iki çatalı varmış ve bu ona birçok yönden fayda sağlıyormuş.

Mûsâ (a.s.)'ın asâsına dayanması belirli bir düzeye yâni dayanılabilecek hâle gelen aklına dayanarak hareket

etmesidir. Yani Yâ Rabbi verdiğin ilhamlar ile aklım şaşmayacak bir hale geldi artık nefsim ile değil bu akıl ile hareket ediyorum, demektir.

Ağaçlardaki bilgi yapraklarını dökerek onu besliyorum.

﴿١٩﴾ قَالَ أَلْقَهَا يَا مُوسَىٰ ﴿١٩﴾

(Kâle elkîhâ yâ mûsâ.)

(Tâ-Hâ, 20/19) "**(Allahû Tealâ):"Ey Mûsâ, onu at!" dedi.**"

Bunun üzerine Cenâb-ı Hakk (c.c) "Ey Mûsâ o aklını bırak" dedi.

Cenâb-ı Hakk (c.c) burada Mûsâ (a.s.)'ın o güvendiği aklını terkedip terkedemeyeceğini sinamaktadır.

İşte bu şekilde bizlerin de beşeri aklımız ne kadar ileri

34

olursa olsun Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın tecellisi karşısında bir yerde onu terketmemiz gereklidir. Çünkü Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın tecellisi bizim aklımızdan da üstündür.

Bu Âyet-i Kerîme"de dikkat edersek, asâ şekline gelmiş olan ağaç yılanı dönmektedir ki asâ ile yılan arasında fiziki olarak benzerlik vardır ki bu da zaman içerisinde kuru ağaçlardan kendilerine benzer canlı varlıklar oluşabileceğine bir işarettir.

(27/Neml-karınca Sûresi) isimli kitabımızdan benzeri aynı âyetlerininde yorumlarını ilâve edelim.

﴿١٠﴾ وَالْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَرُ كَأَنَّهُ جَانٌّ

وَلَّى مُدَبِّرًا وَلَمْ يَعْقِبْ يَا مُوسَى لَاتَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ
لَدَى الْمُرْسَلُونَ ﴿١٠﴾

(Ve elkı asâke felemmâ reâhe tahtezzu ke ennehe cânnün vellâ müdbiran ve lem yüakkıb ya Mûsâ lâ tehaf innî lâ yehâfu ledeyyel mürselîn.)

(27/10) " *Ve âsânı bırak. Ne zaman ki, onu sanki küçük bir yılanmış gibi deprenir gördü, geriye dönerek kaçt ve arkasına bakmadı, -buyuruldu ki-: Ey Mûsâ: Korkma, şüphe yok ki, ben -bir kerim mabudum ki- benim huzûrumda Peygamberler korkmaz.*"

Böylece bakın başka bir tahakkuk -faaliyet başladı.

Azîzül Hakîm. dediğinde yukarıda ki sahne bitti o kadar verdi. Yani o ateşin yanına gitmesi bir parça vermesi ateşten bir parça vermesi eşine ailesine bu ateşten bir parça alacağı demesi. O sahnelerin o kadar bölümünü verdi. O filmin diyelim yirmi dakikalık hâlini verdi. Atladı film nereye

35

gitti. Mûsâ (a.s.)mın sihirbazlarla olan hazırlığına gitti yani o devreye ulaştı. Fir'âvn'a gitti. Fir'âvn mücadele etti. Sözleştiler hangi gün sihirbazların karşısına çıkacakları gibi onun hazırlığına başladı şimdi-oraya aldı işi-ne dedi

"*Ve elkı asâke*"-Ey Mûsâ asânı yere koy

"*felemmâ reâhe*"

Vaktaki asâyı yere koydu.

"*Reâhe*" -o asâyı gördü.

"*tahtezzu ke ennehe cânnün*" Yere koyduğu zaman o asâ yılan gibi titremeye başladı yılan gibi kıvrılmaya canlanmaya başladı. Bunu gördüğü zaman Mûsâ (as)

"*vellâ*"-oradan kaçtı.

"*Müdbiran*"-arkasını dönerek kaçtı.

"ve lem yüakkib" -arkasına bile bakmadan kaçtı. Bunun üzerine bir nida geldi.

"ya Mûsâ"

"lâ tehaf"-sakın ha korkmayasın.

"innî" -muhakkak ki ben

"lâ yehâfu ledeyyel mürselîn"-yani benim yanımda mürsellerle peygamberler korkmaz. Allahın yanında olduğun zaman neden korkacaksın ki; karşında ne olursa olsun. Ama Mûsâ (a.s.) da daha bu babta tecrübesi olma-dığından daha yeni yeni bu risâlet işine alışmaya çalıştığından olağanüstü hadiseler onu biraz korkutuyor du. Burada yine yüce peygamberimizi hatırlamamak mümkün değildir. Mi'rac gecesi kendisine en büyük Âyetler gösterildiği halde -bak ne diyor-"gözü ne sınırı aştı ne de şaştı. Gözünün gördüğünü kalbi yalanlamadı." (53/11/17)

Onu hiçbir şey etkilemedi. Mûsâ (a.s.)'la Muhammed (a.s.) arasındaki farka bakın. Elindeki asâ yılan oldu. Mûsâ (a.s.) korkusundan kaçıyor. İlerideki Âyetlerde gelecek C. Hakk ona Tur dağından nida ettiğinde düşüp bayılacak. Yani Yarabbi bana kendini göster seni göreyim isteye-

36

cek "len terânî" (7/143) (sen beni göremessin) eğer beni görmek istiyorsan şu dağa bak ikincide tekrar tecelli edip dağ paramparça olduğunda Mûsâ (a.s.) düştü bayıldı. C. Hakk Hz. Rasûlüllah'a Zât-îtecelli yaptığında kendisinde artma eksilme meydana gelmedi. Bunlar peygamberler arasındaki yaşam oluşumunu belirtmekte. Peygamberimizin değerini bildirmekte. Tekrar-asâni yere koy. Asâ-dal odun sopa demek.

-başka yerde (Tâhâ 20/17-18) Ya Mûsâ o elindeki nedir?-

Dedi ki

-Ya Rabb'î o benim asamdır.

-Ne yaparsın onunla?

-Ağaçlara vururum, yaprakları düşürürüm, yerlere

koyunlara ot, yiyecek hazırlarım.

-Daha başka

-İşte ona dayanarak yürürüm. İşte bunun gibi birçok menfaatleri vardır bana dedi.

O gün vahşi hayvanlar çoktu. Ona birçok daha başka

faydaları vardı. Asâyı Mûsâ derler ya: Sûret olarak gözüken asâ batın olarak nedir. **"Akıl"**dır.

-Mûsâ (a.s.) mın o ana kadar oluşmuş, o günün kemâlâtı ile olan aklıdır. Şuayp (a.s.) dan aldığı bilgiler/gerek gönlünden aldığı İlhâmi bilgiler. Çünkü daha Tevrat-ı Şerif gelmemişti. Bunların karışımından meydana gelen kendisinde oluşan bireysel bir aklıdır. Dayanıyorum dediği bu-bu aklıma dayanıyorum diyordu. Elinde tutması kullanması demektir. C. Hakk bu aklını bırak artık sen dedi. Yani bireysel beşer aklını bırak dedi. O zaman yerine bir şey koyması lazım. "*Nudiye ya Mûsâ*" (Nidâ olunan aklı tut.) dedi C. Hakk. Sana benim vereceğim aklımla bundan sonra hareket et, dedi ki, bu risâletin başlaması'dır.

-Kendi bireysel aklını ortadan kaldırıp, İlâh-î Hakk'la muamelede bulunmak ümmetine, kavmine "*Ve elkı asâke*"

37

Asânı yere at, "*Fe lemma*" vaktaki, "Reaha" onun akli daha nefsanîyle karışık olan akli elinden yere attığı için mertebesi düştü hayıflanmaya başladı. Peygamberin elindeyken, toprak üstüne gitti ve akıl orada kıvranmaya başladı, zorlanmaya başladı. "*Keenneha cânnün*" Adeta yılan gibi oldu. Yılan gibi nefsi emmâre, nefsi emmâreliği ortaya çıktı ama terk etti onu. Bunu anladığı zaman kaçtı Mûsâ (a.s.) ben elimde ne taşıyormuşum diye. Gerçi zâhiri ifadede aynen oldu. O hikâyeyi biliyoruz bize bân-î tarafıda lâzımdır. İşte onun akli nefsi emmâre ağırlıklı olan bireysel aklıdır. Her ne kadar eğitilmiş olsa da yani İlâh-î bağlantıyı sağlamadığı için nefis ağırlıklı idi ve at onu bırak dedi ve o canlanıp yılan haline geldiği zaman *-müdbiren-* ona arkasını dönerek kaçtı.

Uzaklaşmasının sebebi

1-Yılan olarak korkması

2-Ben neleri elimde tutuyordum diye terk etmesi onu uzaklaştırması, tekrar üzerime gelmesin diye.

"*Ve lem yuakkıb*" (ve arkasına bakmadı.) Her ne kadar korkudan arkasına bakmadı gibi idi ise de, nefsi emmâ-resine dönerim diye korktu da kaçtı. C. Hakk nida ederek

-Ey Mûsâ ondan korkma. Çünkü o senin elinde olan bir vasıta. Sen onun emrinde değilsin. İnni- muhakkak ki

"*La yehafu ledeyyel mürselun*" Benim indimde olan peygamber öyle yilandan v.s. korkmaz. nefsi emâreden.

Bu hususla ilgili Fûsus-ül Hikem, Mûsâ Fassından kısa bir bilgi daha sunalım.

* Böyle olunca asâsını bıraktı. Oysa o, Mûsâ'nın davetini kabul etmekten onun kaçınmasında Fir'âvn 'un Mûsâ'ya onunla âsi olduğu şeyin sûretidir. Şimdi o, ansızın apaçık bir yılan, yani görülen ejderha oldu. Şu halde kötülük olan itaatsizlik itâate, yani iyiliğe dönmüş oldu. Nitekim, Allah

38

Teâlâ : "**yübeddilallahu seyyiatihim hasenat**"(Furkân, 25/70) yani "Allah Teâlâ onların kötülüklerini iyiliğe dönüştürür" buyurdu. Yani hükümde, böyle olunca, burada hüküm bir tek cevherde farklı olan "ayn" ile açığa çıktı. Bundan dolayı, o asâdır ve o yilandır ve açıkça görülen ejderhadır.

﴿٢٠﴾ فَالْقِيَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى ﴿٢٠﴾

(Fe elkâhâ fe izâ hiye hayyetun tes'â.)

(Tâ-Hâ, 20/20) "**Böylece onu attı. O zaman o, hızla hareket eden bir yılan olmuştu.**"

Mûsâ (a.s.) emri ilâhîyi alır almaz hemen dinledi ve aklını bıraktı. Yılan burada karşı tarafa yani Firavun'a karşı kullanılacak yardımcı güç hükmündedir. Ve Firavun'a hakikatinin bu olduğu kendine nefsi emmâre şeklinde ve Mûs'anın emrinde olduğu gösterildi.

﴿٢١﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَى ﴿﴾

(Kâle huzhâ ve lâ tehaf se nuîduhâ sîretehel ûlâ.)

(Tâ-Hâ, 20/21) "**Onu al ve korkma! Onu ilk sûretine döndüreceğiz.**" dedi."

Mûsâ (a.s.) aklını terk ettikten sonra onu dışarıdan seyretti ve korktu. Bunun üzerine Cenâb-ı Hakk (c.c) "Korkma onu tut" dedi ve Mûsâ (a.s.) onu tuttuktan sonra akli eski haline dönüşüyor.

Bu şekilde Mûsâ (a.s.) kendisindeki aklın gücünü anlamış olmaktadır.

39

﴿٢٢﴾ وَاَضْمُمُ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ

سُوءِ آيَةٍ أُخْرَىٰ ﴿﴾

(Vadmum yedeke ilâ cenâhıke tahruc beydâe min gayri sûin Âyeten uhrâ.)

(Tâ-Hâ, 20/22) "**Elini, (koynunun) yan tarafına sok. Başka bir Âyet (mûcize) olarak, kusursuz (lekesiz) ve beyaz (nûrlu) olarak çıkar.**"

Bu ana gelene kadar temizlenmiş olan el'in henüz cilâsı yapılmamış idi. Cenâb-ı Hakk (c.c) bu eli koynuna yani gönül âlemine sokturmak sûretiyle oradan aldığı nûr ile onu sıradan bir el hükmünden çıkarmaktadır.

Bu iki Âyeti kerîme ile Mûsevîyyet mertebesinde olan kişinin aklının sıradan akıl ve elinin de sıradan el olmadığı ortaya çıkmaktadır.

Tâbî ki günümüzde bu mertebeye ulaşmış olan kişilerin elleri parlayacak değildir bu hâli ancak ehli bilir. Beşer elin parlaması, tuttuğu her şeyin Hakk'ın bir zuhuru olduğunu idrak etmesidir. Ve buradaki Nûr ile Nûrlanmasıdır.

﴿۲۳﴾ لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى ﴿﴾

(Li nuriyeke min âyâtinel kubrâ.)

(Tâ-Hâ, 20/23) **"Büyük Âyetlerimizden (mûcizelerimiz-den) birini, sana göstermemiz içindir."**

"Lekad reâ min âyâti rabbihil kubrâ." Yâni "Andolsun ki o, Rabbinin büyük Âyetlerinden gördü." (Necm, 53/18) Âyeti kerîmesinde belirtildiği üzere Efendimiz (s.a.v)'de "büyük Âyetler" gösterildiğine göre Mûsâ (a.s.)'a gösterilen büyük Âyetler ile Efendimiz (s.a.v)'e gösterilen büyük Âyetler arasında bir incelik olması gerekmektedir. 40

O incelik de şöyledir, Mûsâ (a.s.)'a gelinceye kadar olan ilmi işâretler Mûsâ (a.s.)'a gösterildiğinde nas indinde büyük Âyetlerdir. Oysa Efendimiz (s.a.v)'e kendi mertebesine gelinceye kadar olan yani baştan sona bütün büyük Âyetler gösterilmiştir. Ve Efendimiz (s.a.v)'e bu gösterim yaşantısının en üst düzeyde olduğu bir sırada yani mi'rac'ta gösterilmiştir.

(28/Ksas Sûresi) isimli kitabımızdan benzeri aynı âyetlerinde yorumlarını ilâve edelim. Değişik mertebelerden değişik yorumlardır okunması faydalı olur.

﴿٣٢﴾ أُسْلِكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ
وَاضْمَمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ
رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ أَنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾

(Usluk yedeke fî ceybike tahruc beydâe min gayri sûin, vadmum ileyke cenâhake miner rehbi fe zânike burhânâni min rabbike ilâ fir'avne ve melâih, innehum kânû kavmen fâsikîn.)

(28/32) "***Elini koynuna sok, onu kusursuz beyaz olarak çıkar. Korkudan (emin ol), kanatlarını (kollarını) kendine çek. Bu ikisi, senin Rabbinden, firavuna ve onun (kavminin) ileri gelenlerine iki delildir. Muhakkak ki onlar, fasık bir kavimdir.***"

Mûseviyyet mertebesi daha henüz akli külle ulaşamayıp nefsi küll olduğundan dolayı buradaki anlayış sol ağırlıklı olmaktadır, işte bu nedenle Mûsâ (a.s.)'in sol elini koy-nuna sokmuş olması daha akla yakındır. Seyri süluk ehli bunları bilmelidir ki o devrelerde hangi el kullanılmaktadır ve ne zaman akli küll faaliyete geçmektedir.

Batılıların Nefs-i kül yani sol'un üstte olma anlayışları

41

modalarında da etkendir. Şöyleki! Fiziki mesleğim terzilik olduğundan hep bu yanlış üstünlüğün ızdırabını çekerek mesleğimi yapmışımdır, şöyleki; bilindiği gibi erkeklerde, kıyafetlerde **sol** taraf üsttedir, hanımlar da ise tam tersi **sağ** taraf üsttedir ki, olması gerekenin tamamen tersidir. Ancak bu sistemi çıkaran batı olduğundan onların doğrularıdır. Aslında erkekler de, kıyafet sağ taraf iliklendiğinde üstte yani, Akli kül'ün üstte olması lâzım gelmektedir. Bayanlar da ise kendi fitratları gereği kıyafetleri'nde **sol** taraf üstte olmalıdır. Böylece batının ters değerleri kıyafetlerinde de yaşanmakta, bizlerde onlara uyduğumuzdan bu yanlış değerlere kıyafetlerimizi de uydurmak zorunda kalmaktayız.

Bir başka şey daha ilâve edelim ki; bu da **sol** elle yemek yemektir. İşte **sol** ağırlıklı hayât ve davranış biçimleri yemeklerine de yansıdığından onlar yemeklerini de **sol** elleriyle yerler. Bizler de, modern olacağız diye onlara özenerek sol elle yemek yemeği taklid etmekteyiz. Halbuki; **İslâm** sağ "akl-ı kül" hükmüyle'dir, ve her mübarek yerlere girerken sağdan başlanır, (v.s.) çünkü **sağ** Akl-ı kül'ün temsilcisidir, ve **sağ** giriş, **sol** ise çıkış içindir.

(27/Neml-karınca Sûresi) isimli kitabımızdan benzeri aynı âyetlerininde yorumlarını ilâve edelim. Değişik mertebelerden değişik yorumlardır okunması faydalı olur.

(27/12) "Ve elini koynuna sok, bembeyaz, kusursuz olarak çıkıversin. Dokuz mucize ile Firavun'a ve kavmine -git- şüphe yok ki, onlar yoldan çıkan bir kavim oldular."

Ve edhil yedeke: elini dâhil et

Fî ceybike : göğsüne sok.

Tahruç: çıkar

Beydâe min gayri sûin: bembeyaz parlak bir el olsun.

42

Fî tis'î Âyatın ilâ firavne ve kavmihi : ve 9 işaretle, Âyetle fir'âvn'a ve kavmine git. 2 tanesini burada belirtti. Diğerlerine bakacağız.

İnnehum kânû kavmen fasıkın: çünkü onlar fasık, bozuk kavimdir. Onları doğrultmak için bu 9 mu'cize ile birlikte onlara git.

Elini sok: fî ceybike

Bizim Ahmet Elitaş isminde arapça bir hocamız vardı.

gerçekten çok gayretli, müstesna, çalışkan, ehlullah muhabbetli bir insândı. Kendi hocası ile Kûr'ân-ı Kerîm tef-

sirine başladıkları zaman bu Âyet'e gelmişler. Başka bir Sûrede de var bu Âyet'in –mevzuu elini koynuna sokması,

Hocası soruyor? Ayette açıklama yok.

-Hangi elini soktu diyor?

-Hocam diyor, sağ elini soktu göğsüne, kalbinin üzerine.

-Niye? Diyor sağ eli.

-Çünkü diyor her güzel iş sağ el ile yapılır. Bu yüzden sağ elini soktu. 1953 senesinde Hocası Mehmet Fatih Efendi, yeni yapılan Çiftlik önü câmiine imam olarak tayin olmuş. Rahmetli. Allah onlardan gani, gani râzı olsun. Çocukluk gidiyorduk, sabahları ders okuyorduk. O anlatıyor. Tefsir okurken, bizde tam buraya gelmiştik, o hoş bir halde bu hatırasını anlatıyordu.

Şunu veya bunu yermek için değil, Allah hepsinden razı olsun. Düşündüğü şeriat mertebesinden doğru. Âyet-i Kerîme'ye ters değil. Âyet'te yön belirtilmemiş. Herkez mantığına göre sağ elde diyebilir, sol elde diyebilir. O kanaatte de oluşabilir. Mertebe itibariyle ikisi de olur. Ama biraz daha meseleyi derinleştirmeye doğru gittiğimizde bu işin hakkın indinde nasıl olduğunu anlamaya çalıştığımızda iş değişiyor. Sûret olarak sağ elini soktu. Çünkü sağ el hayırlar için ayrılmıştır. Her iş sağdan hayırlı olur diye yorum vardır. Ama bu dışarıdan bir mantıkla oluşturulmuş tahsis

43

tir. Sağ el tahsisi olmakta. İlâh-î murat hangisiydi veya Mûsâ (a.s.) mın gerçekten tatbik ettiği hangi eliydi onu anlamamız gerekiyor. Buraya geldiğimizde buradaki el Mûsâ (a.s.) mın elidir, Muhammet (a.s.) mın eli değildir. Bunun çözülmesi ancak, mertebe itibariyle bakılarak mümkün olabilir.

Bu el Mûsâ (a.s.) mın eli olduğundan sol eldir. Muhammed (a.s.)a C. Hakk aynı ifadeyi deseydi sağ eli olacaktı. Allahu Âlem. Bir iddia diye olmasın. İddia değil.

Sağ da olur, sol da olur. Bir şey de fark etmez aslında. Ama diğer yönü ile bakarsanız çok şey fark eder. Çünkü

irfaniyyet, Âriflik meselesidir. İlmi hakîkî'nin her mevzuu kendi gerçekleri üzerinde idrak ettirilmesidir. C. Hakk Mûsâ (a.s.)a (28/30) TUR Dağının sağ tarafından nida edildi diyor. Mûseviyyet ve İseviyyet mertebesi nefsi kül olduğundan solu ifade eder. Ama Muhammediyet mertebesi, hakikat, akli kül mertebesi olduğundan sağı ifade eder. Müslümanların yönü sağdır, Hıristiyanların Mûsevilerin soldur, nefsi küldür. Siyasilerin kullandıkları mânâda sağ, sol değil. Beden ortadan ikiye ayrılmış olsa bunun sol tarafı nefsi kül; sağ tarafı akli kül'dür, hakikati muhammediyye'dir. Çünkü sol taraf sağa doğru hareket etmekte, yani sağa ulaşmaya gayret etmekte. Nefsi kül'ün akli külle doğru yönelmekte ki gayesi budur.

İlâh-î akla, akli külle ulaşmak. İşte Mûsâ (a.s.) bu sistem içerisinde sol elini sağa akli kül tarafına soktu. Ve akli kül onu kemâle erdirerek nurlandırdı, parlattı. Zâten Mûsâ (a.s.)ın sağ eli asası ile dolu idi. (20/17) "nedir sağ elinde olan" denmişti. Aksi halde sağ elini sola sokmuş olsaydı, o el bulanık bir el olarak çıkardı. Çünkü akli kül nefsi külle bulanmış olacaktı. Nefsi külle perdelenmiş olacaktı. Zâten Hz. Rasûlüllaha böyle bir teklif olmadı. Peki nasıl bir bilgi verildi Hz. Rasûlüllah'a. *Tebarekellezi biyedihil mülkü.*(67/1) Senin elindeki mülk "Onüç" ne mübarektir. (6+7=13) (67) Allah ismininde sayı değeridir.

Diyerek hem akli kül hem nefsi kül tüm olarak verildi. Tebârekeyi de bir bakıma bu yüzden okuyoruz. Âyet evvelâ

44

Allah'ın mülküne, ne bereketlidir, diye Hakk tarafından bakıldığında, kula hitap olunduğunda ise. -Ey kulum, ey Rasûlüm senin elindeki mülk ne mübârektir. Mülkten kasıt evvelâ bu beden. Eğer o akli kül hakikatini idrak etmiş ise İnsân-ı Kâmil mertebesinden bütün âlemleri elinde tuttuğundan mübarektir. Hani deniyor ya bütün âlemler İnsân-ı Kâmil'in gönlünün içerisine girse köşesinde bir yer tutmaz. Bütün âlemleri sağdan sola ihata etmiş olur. İşte sol nefsi kül; sağ akli kül. İkisini birleştirdiğimizde tevhit olur. Hakkın eli olmakta. Hani deniyor ya mü'min kulun kalbi. Hakk'ın Celâl ve Cemâl parmakları arasındadır.

İşte Mûseviyyet mertebesi ve Muhammediyyet mertebesi ellerinin özetle karşılaştırılması bu kadar muazzam farklılıkları ifade etmektedir. Peki İsâ (a.s.) in bu eli ne yaptı? Çamurları aldı kuş yaptı. Ama oda iki elini kullandı. Sağa en yakın o oldu diğer ümmetlerden. Hakikati Muhammediyeye en yakın İseviyyet'tir. Bize en yakın İseviyyet mertebesi. İki elini kullandı.

(5/110) "ve *tenfehu*" Benim iznimle kuş olup uçtu diye İsâ (a.s.) in elinin mubâreklığı bu kadardır. Körlerin gözünü açması. Kuşları uçurması. Elini mesh ettiğinde ölüleri diriltmesi gibi. Mûseviyyet mertebesinde elini cebine sok, koynuna sok dendi ve beyaz olarak çıktı. İseviyyet'te yed-i - elini kullanması. Kuşları uçurması, mucizesini gösterdi biiznihi- benim iznimle deniyor. Ama Muhammediyet mertebesinde de övgü "TEBÂREKELLEZİ BİYEDİHİL MÜLK" Elindeki mülk ne bereketlidir. Ne kadar sonsuz bir lütfu vardır senin elinde. Bakın bu elimizi açtığımız zaman biri 18- biri 81 toplamıda 99 etmektedir. Mü'minin eli 99 "Esmâ-ül Hüsnâ" yı üretmekte, onun faaliyetlerini üretmekte. Ama o gayrı Müslimlerin elinde de var ama tahakkukları yok. İzin yok. İzin bizde. Ama biz kullanamıyoruz onlar daha çok kullanıyorlar ayrı mesele. Bu âlemde ne kadar icat varsa bu iki elle meydana gelmekte. Böyle bir yüksek kerâmet ve mucize sahibi bu eller ama biz bunun farkında değiliz. Ama onun ismi Ahmet olur, Yahya olur, o eldir onu yapan.

45

Bir gün Mevlânâ Câmî Hz. ne bir hanım geliyor. Kucağında çocuğu ile ağlıyor, iki gözü iki çeşme, ne olur Efendi Hz. Okuyun çocuğun gözleri açılsın, a'ma imiş çocuğun gözleri. Kızıyor Mevlânâ Câmî Hz.leri

-Haşa, haşa biz İsâmıyız ki, gözleri açılsın.

Hanım gidiyor meyas oluyor. O anda haktan bir nida geliyor ki ;

-gözleri açan İsâ değil bizdik, biz diyor.

Hemen hanıma ;

48

-Gel gel hatun gel, "kum bi iznillah."

O anda Molla Câmî, ortada yoktur Hakk o lisân-ı söylüyor, ve çocuk gözlerini açıveriyor, kadın da gülerek gidiyor.

Diğer peygamberlerin meydana getirdiği mucizeleri Hz resulullahın ümmetinden meydana gelmekte. Bunların karşılığı var. İsâ (a.s.) ölüyü diriltti ama hangi ölüyü diriltti, bedeni ceseti diriltti. Hakikati muhammediye ise Rûhları diriltiyor, her an da bu sonsuz diriltme devam ediyor. İsâ (a.s.) 2 kişiyi (zannediyorum) dirilttiği söylenir. Ama Muhammet (a.s.) in kıyamete kadar milyarlarca kişiyi diriltiyor, diriltecektir, Allahın izniyle.

" Dokuz mucize-Âyet- ile Firavun'a ve kavmine -git"

Âyetler ve işaretler ile kavmine git. Çünkü onlar bozulmuş kavimler idi. Esmâ-i İlâhiyye'lerini karmakarışık etmiş. C. Hakk'a istediği şekilde ki o Esmâ-i İlâhiyye'lerin sahibi C. Hakk'ın programladığı şeklinde kullanmayarak işi karıştırmaları yüzünden fâsık oldular, bozdular, bozgunculuk yaptılar. Peki 9 ayet, 9 mucize ne idi.

1-Asa:yukarıda bahs edildi.

2-Yedi Beyza: beyaz el, parlak el.

3-İman etmedikleri sürece kıtlık.

4-Tufan: çok büyük tufan oldu. Fir'âvn ve kavmi geliyorlardı. Bu mucizelerden biri başlarına geliyordu. Bir müddet düzeliyorlardı. Sonra tekrar bozuluyorlardı. Sonra hemen

46

bunlar kısa bir süre sonra olmuş değil. Mûsâ (a.s.) daha ateş hadisesinden sonra kavminin arasına gidecek 20 yıl daha orada kaldığı vaaz ettiği, Fir'âvn'a gidip mücadele ettiği, ondan sonra Mısırdan çıktıkları hadisesi var, 40 sene de sahrada dolaştılar. ve 40 yaşında Mısırdan çıktı. o kibtiyi öldürünce 10 sene Şuayp (a.s.) in yanında kaldı. geriye döndü. 20 kusür yıl risâletine devam etti. İşte kabul edenler etti. Bu 9 mucizesi bu Sûreler içinde oldu. Münecimlerle sihirbazlarla karşılaşması, o hadiseler o Sûreler içinde oldu. Ondandır sonra çıktı mısırdan

5-Çekirge:1 sene bütün gıdalar çekirge istilasına uğradı.

6-Kurbağa: O kadar çok çıktı ki kurbağadan basacak yer bulamadılar.

7-Bit çıktı:

8-Nil suyu onlar hakkında kana dönüştü. Nile gidiyorlardı sulamak için kan oluyordu. Beni İsrâîl'den birisi gidiyorsa su oluyordu. Uzun seneler Fir'âvn ve halkı bu mucizelerle boğuştu.

9-Denizin yarılması: Mısırdan çıkıyorken Kızıldenize 12 yerden asasını vurdu. Oradan geçtiler.

﴿٢٤﴾ اذْهَبْ اِلَى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰى ﴿٢٤﴾

(İzheb ilâ fir'avne innehu tagâ.)

(Tâ-Hâ, 20/24) "**Firavuna git! Çünkü o, azdı.**"

Kendisine dünya mülkü verilen Firavun, kendindeki saltanatı yönünden ve kendine ait olduğunu zanneden geçici mülküne bakarak bunların sahipliğini kendine mâl ederek tebasına eziyet ve Hakk'a isyan etmeye başladı. Bunun üzerine, Cenâb-ı Hakk ona o devrede Nebî olan Mûsâ (a.s.) mı gönderdi. Daha henüz üzerinde Zât-î tecelli yok idi. Ağaç sûretinden esmâ tecellisi olmuştu, mucizeleri bakımından da kendisine sıfat tecellileri olmuştu. "*Daha sonra*

47

Tur dağında kendisine Zat tecellisi olacaktır. İşte Mûsâ (a.s.) esmâ ve sıfat tecellileri techizatıyla Firavun'a gönderilmiştir.

Diğer yönüyle, bireysel varlığımızdaki Firavun'u bulup ona gitmemiz gerekmektedir ki o da nefsi emmâremiz yani bizi dünyâya çeken tarafımızdır.

Demek ki Mûsevîyyet mertebesinde dahi hâlâ isyan korkusu vardır.

﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾

(Kâle rabbişrah lî sadrî.)

(Tâ-Hâ, 20/25) "**(Mûsâ (a.s.)):** **"Rabbim benim göğsümü şerhet (yar, aç)." dedi."**

Firavun o dönemde dünyânın en güçlü kimselerinden biri idi işte bu nedenle Mûsâ (a.s.)'ın giriştiği iş çok zor olduğundan dolayı Mûsâ (a.s.) Cenâb-ı Hakk (c.c)'a niyazda bulunuyor.

Çünkü bir varlığın içerisinde nefis varsa orada sıkıntı var demektir. Nefs kişiyi sikar, rahatsız eder bunun içinde her yola başvurur.

Ve ilk önce "**Göğsümü genişlet**" dedi. Oysa Cenâb-ı Hakk (c.c) Efendimiz (s.a.v)'e İnşirâh (94/1) Sûre-i Şerîfinde belirttiği üzere o istemeden "**Biz senin göğsünü genişletmedikmi**"? hitâbını yapmıştır. İşte bu husus iki makam arasındaki bâriz farkı göstermektedir.

İşte bu zorlukların farkına vararak bu duâyı eden Mûsâ (a.s.) gibi bizlerin Mûsevîyyet mertebesine geldiğimizde bu duâyı yapmamız gereklidir. Sadrımız yani gönlümüz açılmaz ise bütün âlemlerin varlığı kendisinde olan Hakk'ı hiçbir yere sığdıramayız. Eğer sığıyorsa o hayalimizde var ettiğimiz hayali Rabb'ımızdır yoksa gerçek Rabb oraya sığ-

48

maz, sığması için şerh yani açılması şarttır. Bu açılma da zikirler ile, sohbetler ile, tefekkür ile ve diğer ibâdetler ile olur.

﴿٢٦﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾

(Ve yessir lî emrî.)

(Tâ-Hâ, 20/26) "**Ve bana işimi kolaylaştır.**"

Yaptığım zikirlerde, namazlarda, oruçlarda, her türlü ibâdette ve Hakk yolunda yaptığım her şeyde bana kolaylık göster. Ve bana verdiğin bu vazifede "nâsır ve kavi" isimlerinle yardımcı ol, sıfat ve esmâ bilgileriyle beni güçlendir.

﴿۲۷﴾ وَأَحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي﴿﴾

(Vahlul ukdeten min lisânî.)

(Tâ-Hâ, 20/27) "**Ve dilimden düğümü (pelteklîği) çöz.**"

Sana duâ ederken sıradan ve şartlanmışlıklar içerisinde değilde gerçek şekilde duâ etmemi sağla. Tahkîk ehlinin dediği gibi "*duân kendinden olsun, bir kelime olsun ama gönlünden olsun.*"

Kelâm ehli dua yazılanlarını okumakta ma'zurdur, haklıdır yeri orasıdır ve onu tâbî ki okuyacaktır, fakat Hakk ehli özünden, içinden gelen, gönlünden çıkan kendisine âit duâyı okumalıdır.

Zâhiren bu hâdisenin yâni Hz. Mûsa'nın dilinde meydana gelen ukdenin, bebekken Firavun'a karşı yaptığı hareketin, Firavun tarafından öldürülerek cezalandırılmak istenmesi üzerine, bunu bilinçli bir şekilde yapmadığını ispat için altın veya yakutla, kor ateşten birini seçme imtihanından geçirilmesi olayında onun ateşi seçerek alıp ağzına

49

atması üzerine meydana geldiği nakl olunmaktadır.

Ayrıca beşeri dilinin çözümlenmesi ve oradan Cenâb-ı Hakk'ın kelâm sıfatı ile konuşmasını istemesidir. Ancak böyle İlâh-î bir kelâmın Firavun'a tesir edebileceğini düşünmesidir.

﴿۲۸﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي﴿﴾

(Yefkahû kavli.)

(Tâ-Hâ, 20/28) "**Sözlerimi idrâk etsinler.**"

Yani benim sözlerimi beşeriyetimden değil, senin İlâh-î "Kelâm" sıfatından geldiğini anlasınlar, onlara bu hakikati idrak edecek düşünceyi ver.

﴿۲۹﴾ وَأَجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِيَّ

(Vec'al lî vezîren min ehli.)

(Tâ-Hâ, 20/29) "**Ve ailemden bana bir yardımcı kıl.**"

"Ehli" ifâdesi aklın şubelerini belirtmektedir. İnsanda aklın yanı sıra onun şubeleri olan fikir, idrâk, zekâ vb. ile bana yardımcı ol denilmektedir.

Mûsevîyyet düzeyinde olan bir kimse nefsin karşısında sadece kendi varlığı ile yetinmiyor ve bir yardımcı istiyor.

﴿۳۰﴾ هَرُونَ أَخِيَّ

(Hârûne ahî.)

(Tâ-Hâ, 20/30) "**Kardeşim Hârûn.**"

50

Kardeşim Hârûn'dan kasıt, bir bakıma kendisinde olan güçlerden, en kuvvetli olanların faaliyete geçmesidir. Örneğin Rûhun ona yardım edecek en güçlü tarafı olan akıl gibi.

Bu talepte gerçekten ince bir hakikat vardır, Daha evvelce Hârûn'un bu işlerle hiç tecrubesi ve İlâh-î bir işareti olmadığı halde Mûsânın talebinin, bâzı işlerin bu âlemde de düzenlendiği hakikatine bir ışık tutmaktadır. Yani bütün her şeyin hiç eksiksiz Esmâ âleminde düzenlenmeyip yeri geldiğinde ihtiyaç halinde bu âlemde de oluşturulup faaliyete

geçirildiğinde ifade edilmektedir. Mûsâ, Hakk tarafından bâtında, Hârûn ise Mûsâ tarafından zâhirde seçilmiştir. Bu da gösteriyor ki, "Kader" sadece bâtın âleminde oluşturulmuyor bu âlemin de kaderin oluşmasında tesirinin varlığı gerçektir. Eğer kişinin yaptığı ve yapacağı bütün fiilleri bâtın âleminde düzenlenmiş oluyor ise bu "cebriyedir" kişi bütün fiillerini sadece kendi oluşturuyor ise buda mutezile'dir.

Dengelisi ise ehli sünnet'tir. Bu hususta Efendimizin de bir talebi vardır. İslâmiyetin başlarında (Yarabb'i beni Ömer veya Ebulhakem ile destekle) demiştir. Ebulhakem daha sonra Ebu cehil olmuştur, demekki burada seçim ve seçme konusu vardır. Neticede bu seçim Ömer (r.a.) isabet etmiştir. Burası (Kazâ ve Kader) bahsinin yeri olmadığı için bu kadar bir hatırlatma ile yetinelim ve bu hususun bunların dışında da daha bir çok yönlerinin olduğunu en azından bilelim.

﴿ ۳۱ ﴾ اَشْدُدْ بِهٖ اَزْرِيْ

(Uşdud bihi ezri.)

(Tâ-Hâ, 20/31) "Onunla, gücümü artır (beni güçlendir)."

Onu da hakikat-i İlâhiyyenden nasıblendirerek kendindeki güçlerin farkına vardırarak hem kendini hem beni güçlendir.

51

﴿ ۳۲ ﴾ وَاَشْرِكْهُ فِیْ اَمْرِیْ

(Ve eşrikhu fi emri.)

(Tâ-Hâ, 20/32) "Ve onu, işimde bana ortak kıl."

O nun beşeriyetinin üzerine inşa ettiğin hakikatiyle bu işimde bana ortak kıl. Burada ki ortaklık şirke karşı kurulan birliktir. Diğer şirk ise Hakk'a karşı kurulan kesret birliğidir. Biri mutlak suç değeri ise mutlak Hakk'tır.

﴿۳۳﴾ كَىٰ نُسَبِّحُكَ كَثِيرًا ﴿۳۳﴾

(Key nusebbihake kesîrâ.)

(Tâ-Hâ, 20/33) "**Seni, çok tesbih etmemiz için.**"

Bilindiği gibi Mûseviyyet Tenzîh mertebesidir ve aslı tesbîhtir. Yani seni noksan sıfatlardan tenzîh ederek tesbîh edelim. Bunun, için bize güç ver.

﴿۳۴﴾ وَنَذْكُرُكَ كَثِيرًا ﴿۳۴﴾

(Ve nezkureke kesîrâ.)

(Tâ-Hâ, 20/34) "**Ve Seni, çok zikredelim.**"

Yapacağımız fiilerimiz hakkında da seni çok zikredelim.

﴿۳۵﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿۳۵﴾

(İnneke kunte binâ basîrâ.)

(Tâ-Hâ, 20/35) "**Muhakkak ki Sen, bizi görensın.**"

Müşahede hakkında, bu mertebenin sâlikleri, Allah'ın kendilerini gördüğü kanısında'dır. Benzer diğer Âyet-i Ke-

52

rîmede de, "*Innellahe basîrun bil ibad*" (Mü'min 40-44) Muhakkak ki Allah **kullarını görendir**. Diğer yönüyle **"kullarıyla görendir."**

Bu âyet-i kerimeler içerik yönünden bir birine çok benzediği halde, ifadelerde biraz değişiklik vardır şöyle ki, Birincide **"bizi görensın."** İfadesiyle ilk ağızdan müşahede dir, diğeri ise **"kullarını görendir," "kullarıyla görendir."** İfadeleri başka bir ağızdan, anlatıştır.

"**bizi görensın.**" İfadesi daha sonra mademki "**bizi görensın.**" O halde kendini göster bende seni göreyim, arzusuna dönüşecektir, Ancak daha henüz vakti olgunlaşmadığından (**Lenterânî**) (7/143) yani "*sen beni göremesın*" olacaktır.

﴿۳۶﴾ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَىٰ ﴿۳۶﴾

(Kâle kad ûtîte su'leke yâ mûsâ.)

(Tâ-Hâ, 20/36) "**(Allahû Tealâ): "Ey Mûsâ! Sana iste-diğin verilmiştir." dedi.**"

Demek ki kişi Mûsevîyyet mertebesine geldiğinde bu şekilde ihtiyaçları oluyor.

Dili peltek oluyor, yani tam bir Muhammedîyyet düzeyine ulaşım olmadığı için vahdet hakîkâtlerini tam olarak anlatamıyor. Anlatabilmesi için kendisi gibi bir yardımcı istiyor. Ve samimi olan bu istek neticesinde kendisinin talepleri veriliyor, yeterki bizler istemesini bilelim. Demekk'î Hakk'a bu yönü ile Mûsevîyyet mertebesi itibariyle dua etmekte bir sakınca yokmuş.

﴿۳۷﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿۳۷﴾

(37) Ve lekad menennâ aleyke merreten uhrâ.(Tâ-Hâ, 20/37) "**Ve andolsun ki seni, daha önce de ni'metlendirmiştik.**" 53

﴿۳۸﴾ إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ﴿۳۸﴾

(İz evhaynâ ilâ ummike mâ yûhâ.)

(Tâ-Hâ, 20/38) "**Vahyedilecek şeyi annene vahyetmiştik.**"

Bu Âyet-i Kerîme'ye bakarak bazı kimseler Mûsâ (a.s.)'in annesinin de peygamber olduğunu söylemişlerdir ancak genel olarak bu vahyin peygamberlik vahyi değil ilham yollu bir bilgi vahyi olduğu belirtilmiştir.

Zâhiren Mûsâ (a.s.)'in kendi annesine vahiy olmakla berâber Hakk yolunda bizim annemiz nefsi külldür. Gerekliğinde onun da yapması lâzım gelen şeyler Hakk tarafından bir melek vasıtasıyla ona da fısıldanır.

﴿٣٩﴾ أَنْ أَقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ
فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ لَهُ
وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي ﴿٣٩﴾

(Enıkzifihi fit tâbûti fakzifihi fil yemmi felyulkihil yemmu bis sâhılı ye'huzhu aduvvun lî ve aduvvun lehu, ve elkaytu aleyke mehabbeten minnî ve li tusnea alâ aynî.)

(Tâ-Hâ, 20/39) **"Onu sandığa koymasını, sonra onu denize (Nil Nehrine) bırakmasını (vahyetmiştik). Böylece deniz, onu sahile atsın, Benim ve onun düşmanı, onu alsın. Ve gözümün önünde (korumam altında) yetiştirilmen için sana, Kendimden muhabbet verdim."**

Bu Âyeti kerîme Hakk yolcuları için çok büyük bir müjdedir.

Hakîkâti Muhammedî yolunda ilerleyen bir kişide zamanla oluşan veledi kalb o kişide sevgi ve aşk meydana getirmektedir. İşte kişinin kendi varlığında belirli çalışmalar sonucu nefsi küllden meydana gelen bu yeni doğuşa karşı nefsi emmâre biliyor ki o yeni doğuşun rûhaniyeti ile kendi saltanatı ortadan kalkacak, bu nedenle nefsi emmâre o anda meydana gelen bütün Rahmâni düşünceleri ortadan

kaldırmaya çalışıyor. Fakat Cenâb-ı Hakk (c.c) "*Biz korur-sak koruruz*" diyor ve bu konuda Hakk'a tevekkül et diye ilhamda bulunuyor. Ve o doğuşu sen korkmadan ortaya bırak, onu yine nefsi emmâre alacak, ancak Cenâb-ı Hakk (c.c) "*Ben o doğuşa isimlerim ve sıfatlarım dışında zâtımdan öyle bir muhabbet vereceğim*" diyor.

"Gözümün önünde yetiştirilmen için" ibaresi ise öyle müthiş bir ibaredir ki, demek ki Firavun'dan dahi hareket eden Cenâb-ı Hakk (c.c)'tır ki Firavun'un gözünden baktığı için "*Gözümün önünde*" demektir. Aslında buradaki ifâde hem anlaşılması çok zor hem de Hakk yolunda olanların ayaklarını kaydırabilecek bir ifâdedir çünkü fazla derinine dalındıkça kişiyi çıkmaza sokabilir ancak hakîkâti idrâk edilebilirse gerçeğin ta kendisi ortaya çıkmaktadır. Yukarıda zâten, Allah **kullarını görendir**, diye ifade edilmişti.

Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın verdiği bu muhabbet ile nefsi emmâre bu yeni doğuşu gözünün nûru gibi korumaya başlıyor. İşte zâhiren o yıl Mûsâ (a.s.) diye kesilen yaklaşık kırk bin çocuğa karşılık, asıl kesilmesi gereken Mûsâ (a.s.) geliyor Firavun'un kucağında büyüyor ki, Cenâb-ı Hakk (c.c) işlerinin ne denli şaşılacak derecede olduğunu göstermektedir. Aynı şekilde bizim bireysel varlığımızda da nefsi emmâre kendi saltanatını elinden alacak korkusuyla o kadar fikir ve düşünceyi kesip yok ediyor, ancak asıl yok etmesi gerekeni alıyor kendisi yetiştirmeye başlıyor.

﴿٤٠﴾ اِذْ تَمْشِيٰ اُحْتِكَ فْتَقُولُ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى مَنْ يَّكْفُلُهُ
فَرَجَعْنَاكَ اِلٰى اُمَّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَقَتَلْتَ

55

نَفْسًا فَنجَيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفْتَنَّاكَ فُتُونًا فَلَبِثْتَ
سِنِينَ فِيْ اَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلٰى قَدَرٍ يَا مُوسٰى ﴿٤١﴾

(İz temşî uhtuke fe tekûlu hel edullukum alâ men yekfuluhu, fe reca'nâke ilâ ummike key takarre

aynuhâ ve lâ tahzene, ve katelte nefsen fe
necceynâke minel gammi ve fetennâke futûnen, fe
lebiste sinîne fî ehli medyene summe ci'te alâ kade-
rin yâ mûsâ.)

(Tâ-Hâ, 20/40) **"Kızkardeşin (seni izleyerek) yürüyor-
du. (Seni saraya aldıkları zaman onlara şöyle) diyor-
du: "Size, ona kefil olacak (emzirip, bakacak) birisi-
ne delil olayım mı (bulmanızda yardım edeyim mi)?
Böylece seni, annene döndürdük. Onun, gözü aydın
olsun ve mahzun olmasın diye. Ve birisini öldürmüş-
tün. O zaman (da) seni, gamdan (üzüntüden) kur-
tarmıştık. Ve seni, sınavlarla imtihan ettik. Böylece
Medyen halkı içinde senelerce kaldın. Sonra kaderin
gereği (takdir edilen zamanda buraya) geldin yâ
Mûsâ!"**

Firavun'un eşi Asiye hâtun Mûsâ (a.s.)'ı bulduktan ve
Firavun'da ona bakmayı kabul ettikten sonra bir türlü Mûsâ
(a.s.) kendisi için bulunan sütannelerden süt emmiyor.
Bunun üzerine çocuk aç kalıyor diye üzüldükleri sırada
Mûsâ (a.s.)'ın kızkardeşi onlara gerçek annesini sütanne
olarak tavsiye ediyor ve onlarda kabul ediyorlar.

Bu olaya birimsel varlığımızdan baktığımızda, gönül
evlâdı nefsin kucağına düştüğünde nefsani gıdaları yani
ilimleri kabul etmiyor. Sadece kendi annesinin sütünü ka-
bul ediyor ki onlarda nefsâni sohbetler değil tasavvuf soh-
betleridir. Süt Efendimiz (s.a.v)'in de buyurduğu şekilde
ilim mânâsına olup vahdet ilmidir.

Mûsâ (a.s.) şehirde gezerken bir Kıbtî ile bir Yahudinin
kavga ettiklerini görünce onları ayırmak isterken Kıbtîye

56

attığı bir darbe ile Kıbtî ölüyor. Bu olay karşısında kısasa
hükmediliyor ve bu hükmü duyan birisi hemen Mûsâ
(a.s.)'a haber veriyor ve buradan kaç diyor. Mûsâ (a.s.)'da
şehre hiç girmeden oradan uzaklaşıp Firavunun hükmünün
geçmediği Medyen şehrine gidiyor. Orada koyunlarını su-
lamak için bekleyen çobanları görüyor. Erkek çobanlar

kendi koyunlarını suluyorlar ancak kenarda bekleyen iki kadın çoban öylece bekliyorlarmış çünkü sulama kabı çok ağır olduğundan indirip su çekemiyorlarmış. Mûsâ (a.s.) onları görünce yardım ediyor. Sonrasında kadın çobanlar evlerine gidiyorlar ve sonra tekrar orada ağaç altında beklemekte olan Mûsâ (a.s.)'ın yanına gelerek babalarının onu evlerine da'vet ettiğini söylüyorlar. Kızların babası Şu'ayb (a.s.)'mış. Ve bu şekilde Mûsâ (a.s.) Şu'ayb (a.s.)'ın yanında çalışmaya başlıyor ve kızıyla evlenerek ona damat oluyor ve aynı zamanda Şu'ayb (a.s.) ona yaklaşık 10-12 yıl şeyhlik yapıyor.

Bu Âyeti kerîmede belirtilen haller üzerine Muhyiddîni Arabî hazretlerinin Fususul Hikem'de yazdıkları şöyledir:

Ve onu Allah Teâlâ'nın mübtelâ kıldığı şey üzerine, kendi nefsinde onun sabrının gerçekleşmesi için, fitneler ile belâlara tuttu; yani onu birçok mertebelerde imtihân etti.

*Şimdi Allah Teâlâ'nın onu mübtelâ kıldığı ilk şey, Allah Teâlâ'nın ona ilhâmı ve onun sırrında ona yardımı sebebiyle, onun kıbtîyi öldürmesidir. Gerçi bunu bilmez idi. Velâkin bununla Rabb'inin emri gelinceye kadar, üzerinde düşünmemekle berâber, onun öldürülmesi sebebiyle nefsinde kaygı bulmadı. Çünkü nebî, haber verilince, yani bununla haberdâr oluncaya kadar, şuûru olmadığı yön ile, bâtın ile ma'sûmdur. Ve işte bunun için Hızır ona erkek çocuğunun öldürülmesini gösterdi. Onun öldürülmesini onun üzerine inkâr etti; ve kendisi kıbtîyi öldürdüğünü düşünemedi. Böyle olunca Hızır ona **"ve ma fealtûhu an emriy"** (Kehf, 18/82) yâni "Ben bunu kendi emrim ile yapmadım" dedi. Bu söz de onun mertebesine dikkât çeker ki, o da onu emri*

57

ilâhi ile öldürdü. Çünkü her ne kadar buna şuûru yok ise [de] nebî için aslında hareketlerinde ma'sumdur.

Ve ona aynı şekilde geminin delinmesini gösterdi, onun zâhiri helâk ve bâtını gâspçuların elinden kurtuluştur. Bunu deryâda (Nil nehrinde) onu üzerinde taşıyan sandık karşılığında onun için yaptı ki, onun zâhiri helâk ve bâtını kurtuluştur. Ve onun anası bunu, ancak kendisi ona bakıcı olduğu halde, onu bağlayarak keserler diye, gâsbedici olan Firavun'un elinden korkarak, şuûru olmadığı yön ile, Allah Teâlâ'nın ona ilhâm ettiği vahiy ile yaptı.

Şimdi kendi nefsinde onu emzirir olarak buldu. Şöyle ki; ne zaman ki onun üzerine korku geldi, onu denize bıraktı. Çünkü atasözünde "göz görmezse gönül katlanır" denmiştir. Şu halde ona olabileceklerden gözünün önünde olmayacağı için korkmadı; ve olabilecekleri gözü ile görmenin hüznü ile mahzûn olmadı. Ve Rabb'ına zannının güzelliği sebebiyle muhakkak Allah Teâlâ'nın onu kendisine reddedeceği onun zannı üzerine gâlib oldu. Bundan dolayı kendi nefsinde bu zan ile yaşadı. Ve ümit, korku ve ye'se karşılıktır. Ve ilhâm olunduğunda bunun için dedi ki: "Belki bu, Firavun ve kıbtî onun eli üzere helâk olan resûldür". Bundan dolayı kendi tarafına dönük yaşadı; ve bu evham ve zan ile mutlu oldu. Oysa o işin aslında bir ilimdir.

Daha sonra onu aramaya başladıklarında görünüşte korkarak firâr ettiği halde çıktı. Oysa mânâda kurtuluşa muhabbet idi. Çünkü hareket ebeden ancak hubbiyyedir. Ve bakan onda başka sebepler ile örtülü olur. Halbuki o değildir.

Şimdi Medyen'e geldi. İki câriyeyi buldu. Bir karşılık almadan onların hayvanlarını suladı. Daha sonra ilâhî gölgeye ilticâ etti. **"Yâ Rabbi hayırdan bana inzâl eylediğin şeye muhakkak ben fakirim"** (Kasas, 28/24) dedi.

Şimdi kendisinin sulama işinin aynını, Allah Teâlâ'nın

58

kendisine inzâl eylediği hayrın aynı kıldı ve nefsinin, indinde olan hayırda, Allâh'a fakr ile vafetti.

Şimdi Hızır, ona bir karşılık almadan duvarın düzeltilmesini gösterdi. O buna kızdı. Böyle olunca ona, onun bir

karşılık almadan hayvanları sulamasını hatırlattı. Zikr etmediği şeyden bunun dışındakilerin gösterilmesine girişti.

﴿٤١﴾ وَأَصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾

(Vastana'tuke li nefsî.)

(Tâ-Hâ, 20/41) "**Ve Ben, seni Nefsîm için seçip, yetiştirdim.**"

Cenâb-ı Hakk (c.c) Rububiyetim için, Rahmâniyyetim için, Uluhiyyetim için seçtim demiyor da "Nefsim için seçtim" diyor.

Nefsi tarif ederken "Nefs birşeyin özüdür, aslıdır" denmektedir.

Bu Âyeti kerîmede bahsedilen "nefs" ifâdesini Rahmâni yönden düşünmemiz gereklidir, nefsâni yönden değil.

"Nefsim için seçtim" diyerek Cenâb-ı Hakk (c.c) teşbih yönlü kendisini anlatmaktadır yani madde mertebesinde ki, faaliyetin hakîkâtini anlatmış olmaktadır. "**Lâ fâile illallah**" hükmünün bu Âyeti kerîmeye dayandığı açıktır.

Mûsevîyyet mertebesi îtibariyle Mûsâ (a.s.) olan bu hitâb, "bu mertebeyi ortaya getirmek için seni başoyuncu yaptım" demektir. Bir başka ifâde yönü ile "senden ben oynuyorum" demektir yani senin varlığından aslında sen diye bir şey yok benim nefsim var ve ben seni nefsim için seçtim.

Bu meselelere eğer hoşgörüselleşebiliriz ve geniş görüş ile bakarsak ancak anlayabiliriz.

59

Bu anlatılanların anlaşılması kolay iş değildir ve birçok soruları berâberinde getirir. Cenâb-ı Hakk (c.c)'da yanlış bir şey söylemez, bu durumda önemli olan bizim anlayışımızın doğru olmasıdır. Örneğin Firavun sûretinde olan görünme yeri nefsâni olarak zuhura çıktığı anların ahirette

karşılığı ne ise o hükümlere tâbî olacaktır bu fiilleri işleyen Hakk'tır diyerek ondan kurtuluş yoktur.

Görüldüğü gibi Cenâb-ı Hakk (c.c) bilfiil bu işlerin içinde mevcuttur bu nedenle Cenâb-ı Hakk (c.c)'in varlığını bu âlemlerden soyutlamamız mümkün değildir ancak Cenâb-ı Hakk (c.c) varlığı bu kadardır diyerek O'nu sınırlamamız da mümkün değildir.

﴿٤٢﴾ اذْهَبْ اَنْتَ وَاٰخُوكَ بِاٰيَاتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾

(İzheb ente ve ehûke bi âyâtî ve lâ teniyâ fî zikrî.)

(Tâ-Hâ, 20/42) "*Sen ve kardeşin, Âyetlerimle (mûcizelerimle) gidin ve Benim zikrimi ihmâl etmeyin.*

Ve burada rûhani akıl, fikir, düşünce ve idrâk ile nefsin karşısına ilk defa güçlü olarak çıkılıyor. Ve nefsi alt etme şansı ancak Mûsevîyyet düzeyinde oluşabiliyor. Onun öncesi sürekli boğuşma ile geçer bazen nefis, bazen rûhaniyet üste çıkar ancak kesin bir sonuç yoktur.

Eğer zikir azalırsa enerji üretimi azalır ve dolayısıyla rûhani gücümüz düşer, nefis gücümüz artar.

﴿٤٣﴾ اذْهَبَا اِلَى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰى ﴿٤٣﴾

(İzhebâ ilâ fir'avne innehu tagâ.)

(Tâ-Hâ, 20/43) "*Firavuna ikiniz gidin. Muhakkak ki o, azdı.*"

İçimizdeki Rahmâniyyet kıpırdaşmaları sonrası büyümeye başlayan Mûsâ ile berâber nefis-i emmâre kendi ayağının kaydığını hissetmeye başlıyor. Ve daha da azarak bu saltanat benim kimseye bırakmam diyor.

Mertebe-i Mûseviyyenin aklı ve fikri ile ve esmâ-i ilâhiyyenin bütün kuvvetleri ile gidiniz. Çünkü o kendinde de var olan bu kuvvetleri nefsi yönünde kullanmak sûretiyle kendine mâl edip azdı. Bu hakikati ona "zikredin-hatırlatın"

﴿٤٤﴾ فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى ﴿٤٤﴾

(Fe kûlâ lehu kavlen leyyinen leallehu yetezekkeru ev yahşâ.)

(Tâ-Hâ, 20/44) "*O zaman ona, yumuşak söz söyleyin. Böylece umulur ki o, tezekkür eder (anlar) veya huşû duyar.*"

Yani nefsinize hemen sert çıkmayın, önce biraz yumuşak davranın. Umulur ki bu tatlı, yumuşak söyleyiş ile o nefs kendi hakîkâtini idrâk eder veya neticeden korkar.

Her ne kadar bu Âyeti kerîme Hak yolunda olan müslümanlar için ise de bizler her nereye gidersek her kim ile karşılaşsak bu sistemi kullanmalıyız.

﴿٤٥﴾ قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا أَوْ

أَنْ يَطْغَى ﴿٤٥﴾

(Kâlâ rabbenâ innenâ nehâfu en yefruta aleynâ ev en yatgâ.)

(Tâ-Hâ, 20/45) "*(O ikisi): "Rabbimiz gerçekten biz, onun bize (karşı) ifrata (aşırı) gitmesinden veya azgın davranmasından korkuyoruz." dediler.*"

61

Akl-i ve fikr-i İlâh-î kâlb Mûsâsında birleşince Mûsânın beşeriyeti gereği zâhiri hâle bakarak Fir'âvn'ın sûretteki gücü ve halkı arasındaki üstünlüğü yüzünden bize bir iftira

ederse ve nefsi emmâresinin en azgın hali ile bize saldırırsa diye korkuyoruz, dediler.

﴿٤٦﴾ قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى ﴿٤٦﴾

(Kâle lâ tehâfâ innenî meakumâ esmâu ve erâ.)

(Tâ-Hâ, 20/46) "**Allahû Tealâ**): **"İkiniz (de) korkmayın! Muhakkak ki Ben, sizinle berâberim, işitirim ve görürüm."** dedi."

Görüldüğü gibi hâdiseler o kadar yakından anlatılıyor ki Cenâb-ı Hakk (c.c) ile sanki bir yerde oturmuş karşılıklı konuşuyorlar. İşte Cenâb-ı Hakk (c.c) bu derece hâdiselerin içerisinde.

Bir Âyeti kerîmede Cenâb-ı Hakk (c.c) "Biz ona şah damarından daha yakınız" demektedir. Kişinin şah damarı hayatıdır yani madde varlığıdır. Cenâb-ı Hakk (c.c) işte o madde varlığından sana daha yakınım demektedir. Madde bedenimizle sûreti ile berâberdir ancak özülle bize daha yakındır.

Madde bedenimiz ve onu meydana getiren işinsal varlığımız ve onun ötesinde rûhumuz da vardır. Cenâb-ı Hakk (c.c) Bu rûhsal varlığımız ile bize yakın olduğunu ve esas gerçek varlığında o olduğunu anlatmak istiyor.

Bizler farkında olmadan şu kişi şunu yaptı bu kişi bunu yaptı demeye başladığımız anda gizli şirkin içerisine düşmüş oluyoruz. Ancak diğer yönden bakarak bunları Allah yaptı dememiz de doğru değildir. Bu fiillerin işlendikleri mertebeler dikkâte alınarak hüküm verilmesi gereklidir. Bu nedenle çok fazla yorum yapmadan sadece seyretmek tav

62

siye edilmiştir.

Bütün varlığımızda mevcut olan hakikat-i İlâhiyye yi ne derece idrak ediyor isek o nisbette Hakk-ı temsil ediyoruz demektir. İşte bu temsiliyetimiz yönüyle bizimle bera-

65

berdir, ancak arada yine de bir beden perdesi olduğundan mutlak bir beraberlik değildir kişinin bünyesinde şüphelerde mevcut olduğundan bazı zaafı vardır. İşte bütün bunların aslında hayal ve vehmin ürünü olduğunu bize kesin olarak bildirmektedir. **"Ben, sizinle beraberim, işitirim ve görürüm."** dedi." Bu kesin ifadenin te'vile ihtiyacı yoktur, (beraberim, ene ve ente'nin tevhidi ile o bedende mevcudum. İşitirim, onların işittikleri benim işitmemdir. Görürüm, onların görüşü benim görüşümdür.) Demektedir.

Beraber olma bir bakıma madde, zâhiri bütünlük görme ve işitme ise bâtını lâtif beraberliktir. Her ne kadar bunlar Fir'âvn'da da var isede o bunları kendine ait güçler olduğunu zannettiğinden kendini mülkün sahibi zannetti ve ve her ne kadar zâhiren çok gözükse bile nefsi ile beraber yalnız kaldı. Siz ona Cem'iyet-i İlâhiye ve mertebe-i Mûseviyyet ile gittiğinizden dolayı ondan korkmayınız.

﴿٤٧﴾ فَاتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا
بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بَايَةً مِنْ
رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى ﴿٤٧﴾

(Fe'tiyâhu fe kûlâ innâ resûlâ rabbike fe ersil meanâ benî isrâîle ve lâ tuazzibhum, kad ci'nâke bi Âyetin min rabbike, ves selâmu alâ menittebeal hudâ.)

(Tâ-Hâ, 20/47) "O halde ikiniz ona gidin ve ona şöyle söyleyin: "Muhakkak ki biz, senin Rabb'inin iki resûlüyüz. İsrâiloğulları'nı artık bizimle beraber gönder ve onlara azâb etme! Sana Rabb'inden Âyet (mûcize) getirdik. Ve hidâyete tâbî olanlara selâm olsun."

Beni İsrâîl kavmi için Mısır'da yaşadıkları hayatın değişmesinin ve oradan çıkmalarının başlangıcı burasıdır.

O halde ikiniz ona gidin ve ona şöyle söyleyin: "Muhakkak ki biz, senin Rabb'inin iki resûlüyüz."

Akıl ve fikir, Nefs Fir'âvn'ına kendilerinin kaynağının hakikat-i İlâhiye olduğuna ve ondan aldıklarını kendisine tebliğ ettiklerini ve onun rasûlleri olduklarını bildiriyorlar.

"İsrâiloğulları'nı artık bizimle berâber gönder ve onlara azâb etme!"

Beden arzında yaşayan seyr-ü sülûk halinde "isr" eden dolaşan esmâül hüsnâ güçlerini Allah ismi Camiinin o günkü temsilcileri olan bizlerle gönder onları orada hapis tutarak ayrılık azası ile azap etme.

"Sana Rabb'inden Âyet (mûcize) getirdik."

Yukarıda belirtildiği üzere Âyet-işaret-i İlâhiye getirdik.

"Ve hidâyete tâbî olanlara selâm olsun."

Hâdi ismine uyanlara selâm olsun.

﴿٤٨﴾ اِنَّا قَدْ اُوْحِيَ الْيَنَّا اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰى مَنْ

كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿٤٨﴾

(İnnâ kad ûhiye ileynâ ennel azâbe alâ men kezzebe ve tevellâ.)

(Tâ-Hâ, 20/48) **"Muhakkak ki yalanlayanların ve yüz çevirenlerin üzerine azâb olduğu bize vahyolundu."**

Mudil isminin kapsamında olanlara ve bu yüzden, yüz çevirenlere akıbetleri bizlere bildirildi.

﴿٤٩﴾ قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمْ يَا مُوسٰى ﴿٤٩﴾

(Kâle fe men rabbikumâ yâ mûsâ.)

64

(Tâ-Hâ, 20/49) **"(Firavun şöyle) dedi: "Öyleyse ikinizin Rabbi kimdir, ya Mûsâ?"**

Kendini Rabb olarak kabul eden kimse, kendinin dışın-
da da bazı Rab'lar olduğunu duyunca bunların nasıl bir şey
olduğunu anlamak için sormaya başlıyor.

﴿٥٠﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى ﴿٥٠﴾

**(Kâle rabbunellezî a'tâ kulle şey'in halkahu summe
hedâ.)**

(Tâ-Hâ, 20/50) "**(Hz. Mûsâ): "Bizim Rabbimiz, herşeye
halkedilişini lütfeden (ihsan eden) sonra da kolaylaş-
tırandır." dedi."**

Hiç birimiz bir an sonrasında ne olacağını bilmiyoruz,
işte bu derece mükemmellikte çalışan bir sistem mevcut-
tur. Bizler sürekli maddesel zâhir şartlanmalarına ma'ruz
kaldığımız için bütün çevremizde bu sistemin sorunsuz ola-
rak nasıl işlediğinin farkında değiliz.

﴿٥١﴾ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى ﴿٥١﴾

(Kâle fe mâ bâlul kurûnil ûlâ.)

(Tâ-Hâ, 20/51) "**(Firavun): "Öyleyse evvelki nesillerin
durumu nedir?" dedi."**

﴿٥٢﴾ قَالَ عَلِمْتُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي
وَلَا يَنْسَى ﴿٥٢﴾

**(Kâle ilmuhâ inde rabbî fî kitâbin, lâ yadıllu rabbî ve
lâ yensâ.)**

(Tâ-Hâ, 20/52) **"Onun ilmi, Rabbimin yanında bir kitâptadır. Benim Rabbim yanlış yapmaz ve unutmaz." dedi.**"

A'mâ'iyetten melikiyyete kadar olan ilmi "levh-i mah-fuz" da belirlenmiş olduğu halde kendinin yanındadır. Bütün faaliyetler kayda alındığından hiç biri unutulmaz ve yanlış yapılmaz. Dedi.

﴿٥٣﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا
سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا
مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾

(Ellezî ceale lekumul arda mehden ve seleke lekum fihâ subulen ve enzele mines semâi mâen, fe ahrecnâ bihî ezvâcen min nebâtin şettâ.)

(Tâ-Hâ, 20/53) **"Yeryüzünü size döşek yapan, orada sizin için yollar açan ve semâdan su indiren O'dur. Sonra da onunla, farklı farklı bitkilerden çiftler çıkardık."**

Yerzû beden arzınızı zâhiren dinlenesiniz diye size döşek yaptı. Ve Bâtınen Esmâ-i İlâhiye ilim ağaçlarının çıkması için bir zemin yaptı. Ve orada Hakk'a giden gönül yollarını açtı, ayrıca lâtif olarakta görme, duyma, koklama ve idrak etme yollarını da açtı. Bunları beslemek için gönül semâsından hayat suyunu da indiren odur. Bütün bunlardan her bir Esmâ-i ilâhiyyenin mânâları istikametinde türlü türlü idrakler ve bunlardan birbirine eş çiftler çıkardık.

﴿٥٤﴾ كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّأُولِي النَّهْيِ ﴿٥٤﴾

(Kulû ver'av en'âmekum, inne fi zâlike le âyâtin li ulîn nuhâ.)

(Tâ-Hâ, 20/54) **"Yeyin ve hayvanlarınızı otlatin! Mu-
hakkak ki bunda, akıl sâhipleri için elbette Âyetler
(deliller) vardır."**

Zâhir bâtın bu gıdalardan yeyin. Hayvani kuvvetlerini-
zin levvâme bölümünü besleyinki onları kesip yiyebildiğiniz
zaman sizlere lâtif idrakler olsun. Emmâre bölümünde
eğiterek besleyin ki, sizi düşmanlarınıza karşı korusunlar.
Kâmil akıl sahipleri için bunların hepsi birer delil e işaretir.

﴿٥٥﴾ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ
تَارَةً أُخْرَى ﴿٥٥﴾

**(Minhâ halaknâkum ve fihâ nuîdukum ve minhâ
nuhricukum târeten uhrâ.)**

(Tâ-Hâ, 20/55) **"Sizi, ondan halkettik. Ve sizi, oraya (geri)
döndüreceğiz. Ve sizi, oradan bir kere daha çıkaracağız."**

Hakikatiniz itibariyle bâtında idiniz, size sûret vermek
için bedeninizi oradan inşa ettik ki, içinizde bulunan kimlik
kuvvetleriniz kendilerine has özellikleri ile zuhura çıksınlar
ve faliyyet sahasına gelsinler. Daha sonra süresi dolunca
tekrar kendi bâtın hallerine geri döndüreceğiz. Ve bu sefer
evvelki gelişinizde işlediğiniz fiillerinizin takdiri için oradan
tekrar çıkaracağız.

Hız.Âlî (k.a.v) efendimiz bir hutbesinden şöyle buyuru-
yor: "Ey insanlar siz ebediyyet için halkedildiniz, sûlblerden
râhimlere oradan dünyâyâ intikal ediyorsunuz. Dünyadan
kabre yâni berzaha oradan da ya cennete ya cehenneme
gideceksiniz." demiş ve arkasından bu Âyeti kerîmeyi oku-
muştur.

﴿٥٦﴾ وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾

(Ve lekad ereynâhu âyâtinâ kullehâ fe kezzebe ve ebâ)

(Tâ-Hâ, 20/56) **"Ve andolsun ki; Âyetlerimizin (mûcizelerimizin) hepsini, ona gösterdik. Buna rağmen yalanladı ve (yalanında) direndi."**

Âlemi mânâ da ne varsa âlemi şehadette onları açık deliller-Âyetler olarak gösterdik, ancak bunları mahlûk-varedilmiş şeyler olarak gördüğünden, bunların hakikatlerinin ve inşearlarının Hakk'a ait olduğunu anlamadığından ve bunların kendine ait mülkü olduğunu zannettiğinden bunların Hakk'a ait olduğunu yalanladı.

Nefsi emmârede aynen böyle hakikatleri ters gösterip bunları yalanlatmaktadır.

﴿٥٧﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا

﴿٥٧﴾ مُوسَىٰ ﴿٥٧﴾

(Kâle e ci'tenâ li tuhricenâ min ardınâ bi sihrike yâ mûsâ.)

(Tâ-Hâ, 20/57) **"Sen bizi, sihrin ile yurduumuzdan çıkarmak için mi geldin ya Mûsâ?" dedi."**

Zâhiren Mısır arzına-yurduna yuva kurmuş olan Fir'âvn ve âvanesi, bâtinen ise, beden Mısırına yuva kurmuş olan nefis Fir'âvn'u kendisine gönderilen akıl Mûsâsı'na ki, aslı hakikat-i Muhammediyyenin Mûseviyyet mertebesi İnsân-ı Kâmilidir. Onlara geldiği zaman, kendisinde bulunan ulûmu dineye yi ve zâhiri ahkâm-ı İlâhiyyeyi ve kendisinde bulu-

nan bu hakikatlerin tezahürünü gösterince, onlar bunların kendilerinde bulunan hayal ve vehim kıyasları ile değerlendirmeye çalıştıklarından kendi nefislerinde bulunan vehmi kurgular ile bunları kendi yaptıkları gibi sihir zannettiler. Ve bu sihirler ile kendilerini Mısır yurdundan ve Mısır beden arzından çıkarmak istediklerini zannettiler. Ve bunun için mi geldin? Ya Mûsâ. Dediler.

﴿٥٨﴾ فَلَنَاتِيَنَّكَ بِسِحْرِ مِثْلِهِ فَأَجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ
مَوْعِدًا لَّانُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾

(Fe le ne'tiyenneke bi sîhrin mislihî fec'al beynenâ ve beyneke mev'iden lâ nuhlifuhu nahnu ve lâ ente mekânen suvâ.)

(Tâ-Hâ, 20/58) "**Öyleyse biz de sana mutlaka onun gibi bir sihir getireceğiz. Şimdi (sen), seninle bizim aramızda bir zaman (buluşma zamanı) (ve) bizim ve senin, ihtilâf etmeyeceğimiz uygun bir yer tayin et.**"

Onlar, bu İlâh-î hakikatlerin "zâtî siryan" "zât-î tesir" ile olduğunu bilmediklerinden kendi bilgilerine kıyasen bunları da öyle hayal kurgu zannettikleri için mücadeleye girmeye meydan okumaya kalktılar. Ve bizde bunları gösteririz diye iki taraf içinde uygun bir zaman tespiti istediler. **(buluşma zamanı)** nefsin ve Rûh'un en uygun buluşma yerini ve zamanını tayin et, demeleri kendilerine olan nefsân-i benliklerinin hayali ve vehmi güvenine dayanarak seçimi Mûsâ'ya, yani akla bırakmışlardır.

﴿٥٩﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ
ضُحًى ﴿٥٩﴾

(Kâle mev'udukum yevmuz zîneti ve en yuhşeren nâsu duhan.

(Tâ-Hâ, 20/59) **(Mûsâ (a.s.) "Sizin (bizimle) buluşma zamanınız, ziynet (bayram) günü ve insanların toplandığı, duhan (kuşluk) vakti olsun." dedi."**

"Ziynet (bayram) günü" Süs ve süslenme günü, yani bütün hayal ilmi elbiselerini giyme ve giyinme günü. Sihirbazlıklarını ortaya çıkarmak için bütün örtülerine bürünme günü. Bu onlar için bir bayram şenliği olacağı anlaşılabilir. Bu günün seçen Mûsâ'ya itiraz etmememleri çünkü o gün kalabalık olacağından Mûsâ ve Harun (a.s.) lar halkın önünde nasıl mahcup olacaklar bunları düşünmektedirler.

(kuşluk) vakti, gece karanlığının sona erdiği ilmi ilâh-î gönül güneşinin doğduğu ve diğer nefsi aydınlıkları etkisiz hâle getirdiği zaman. Onlarda zannettiler ki, bu aydınlanma kendi hayal ve zanları üzere olacak.

﴿٦٠﴾ فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ

(Fe tevellâ fir'avnu fe cemea keydehu summe etâ.)

(Tâ-Hâ, 20/60) **"Böylece firavun döndü (gitti). Arkasından hilelerini topladıktan sonra geldi."**

Bilindiği o devirde mısırdaki sihirbazlık oldukça büyük bir alâka görmekteydi. Ve bu ilimde ileri gitmiş olan sihirbazlarını, nefs-i emmârenin bütün hayal ve vehim güçlerini toplayarak geldi.

Bir rivâyette Firavun göre o günün ülkenin en meşhûr 72 sihirbazını toplamıştır.

﴿٦١﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ

﴿كَذِبًا فَيُسْحِتْكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنْ افْتَرَى﴾

(Kâle lehum mûsâ veylekum lâ tefterû alallâhi keziben fe yushitekum bi azâbin, ve kad hâbe menifterâ.)

(Tâ-Hâ, 20/61) "**Mûsâ onlara şöyle dedi: "Size yazıklar olsun! Allah'a yalanla iftira etmeyin yoksa sizi azâbla yok eder ve (O'na) iftira eden(ler) hebâ olmuştur.**

﴿٦٢﴾ فَنَنَازَعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى﴾

(Fe tenâzeû emrehum beynehum ve eserrûn necvâ.)

(Tâ-Hâ, 20/62) "**Böylece işlerini (hilelerini), kendi aralarında görüştüler (tartıştılar) ve gizlice konuştular."**

Mûsâ (a.s.)'ın bu kadar ağır konuşması karşısında sihirbazlar tereddütte kaldılar ve aralarında konuyu görüştüler.

﴿٦٣﴾ قَالُوا إِنْ هَذَا لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُم

﴿مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثُلَى﴾

(Kâlû in hâzâni le sâhirâni yurîdâni en yuhricâkum min ardikum bi sihrihimâ ve yezhebâ bi tarîkatikumul muslâ.)

(Tâ-Hâ, 20/63) "**Bu ikisi gerçekten iki sihirbazdır. Sihirleri ile sizi yurdunuzdan çıkarmak ve üstün olan tarîkâtınızı (yolunuzu, dîninizi), yok etmek istiyorlar." dediler."**

﴿٦٤﴾ فَاجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّوْا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ

الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْلَىٰ

(Fe ecmiû keydekum summe'tû saffen, ve kad eflahal yevme menista'lâ.)

(Tâ-Hâ, 20/64) "*(Firavun şöyle dedi): "Artık hilelerinizi (sihirlerinizi) toplayın. Sonra saf saf (sırayla) gelin. Ve o gün üstün gelen, felâha (kurtuluşa, zafere) ulaşmış olur."*

﴿٦٥﴾ قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ

أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ

(Kâlû yâ mûsâ immâ en tulkiye ve immâ en nekûne evvele men elkâ.)

(Tâ-Hâ, 20/65) "*Ya Mûsâ, (asânı) sen mi atarsın yoksa önce atan biz mi olalım?" dediler."*

﴿٦٦﴾ قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيَّهُمْ يُخَيَّلُ

إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهُ تَسْعَىٰ

(Kâle bel elkû, fe izâ hıbâluhum ve ısıyyuhum yuhayyelu ileyhi min sıhrihim ennehâ tes'â.)

(Tâ-Hâ, 20/66) "*(Mûsâ (a.s.)): "Hayır, (siz) atın!" dedi. Böylece (onları attıkları) zaman onların ipleri ve asâları, kendisine, onların sihirlerinden dolayı "hızla hareket ediyor" gibi göründü."*

O gününün madenlerinden civa gibi madenler ile çeşitli

sihirbazlık örnekleri göstermişler. Bilindiği üzere her peygamber kendi döneminde hangi ilim ileri düzeyde ise o ilmin en kemâlli hali ile ortaya çıkmaktadır ki o mevcut ilmin beşer ilmi olduğunu idrâk ettirerek o ilmin üzerinde bir ilâhî ilim olduğunu ortaya koymaktadırlar. Mûsâ (a.s.) döneminde sihirbazlık en ileri düzeyde imiş.

﴿٦٧﴾ فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى ﴿٦٧﴾

(Fe evcese fî nefsihî hîfeten mûsâ.)

(Tâ-Hâ, 20/67) "**Bu sebeple Mûsâ , kendinde bir korku hissetti.**"

Düşmanını küçük görme, denir, işte Mûsâ (a.s.)'da karşısında bu kadar çok rakip görünce bir an bu şekilde hissetti

﴿٦٨﴾ قُلْنَا لَا تَخَفُ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى ﴿٦٨﴾

(Kulnâ lâ tehaf inneke entel a'lâ.)

(Tâ-Hâ, 20/68) "**Korkma! Muhakkak ki sen, sen üstünsün.**" dedik.

﴿٦٩﴾ وَالْقِمَامِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا

صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ﴿٦٩﴾

(Ve elkı mâ fî yemînike telkaf mâ sanaû, innemâ sanaû keydu sâhîrin, ve lâ yuflihûs sâhîru haysu etâ.)

(Tâ-Hâ, 20/69) "**Ve sağ elindeki (asânı) at, onların yaptığı şeyleri yutacak. Onların yaptıkları sadece sihirbaz hilesidir ve sihirbazlar, nereden gelirse gelsin-**

ler, felâha (kurtuluşa) eremezler."

﴿٧٠﴾ فَأَلْقَى السِّحْرَةَ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ
وَمُوسَى

(Fe ulkiyes seharatu succeden kâlû âmennâ bi rabbi hârûne ve mûsâ.)

(Tâ-Hâ, 20/70) "**Bunun üzerine sihirbazlar secde ederek yere kapandılar. Biz: "Hârûn ve Mûsâ'nın Rabbi-ne îmân ettik."** dediler."

Mûsâ (a.s.)'ın asâsını attıktan sonra onların yaptıkları bütün sihirleri yutunca sihirbazlar bu işin beşer işi olmadığını anlayarak secdeye kapandılar.

﴿٧١﴾ قَالَ أَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنَا لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرِكُمْ
الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ
مِنْ خِلَافٍ وَأَصْلَبَنَّاكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ
أَيَّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى

(Kâle âmentum lehu kable en âzene lekum, innehu le kebîrukumullezî allemekumus sihra, fe le ukattianne eydiyekum ve erculekum min hilâfin ve le usallibennekum fî cuzûın nahli ve le ta'lemunne eyyunâ eşeddu azâben ve ebkâ.)

(Tâ-Hâ, 20/71) "**(Firavun): "Size izin vermemden önce ona îmân mı ettiniz? Muhakkak ki o, gerçekten size sihir öğreten, sizin büyüğünüzdür (ustanızdır). Bu durumda mutlaka sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çap-**

razlama keseceğim. Ve sizi mutlaka hurma ağacına asacağım. Ve böylece hangimizin azâbı daha şiddetli ve daha kalıcı (işmiş) gerçekten bileceksiniz.” dedi.”

Firavun sihirbazların el ve ayaklarını capraz olarak yani sağ ayağını kestirirse sol kolunu kestirmiş.

﴿٧٢﴾ قَالُوا لَنْ نُؤْتِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَالَّذِي فَطَرْنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾

(Kâlû len nu'sireke alâ mâ câenâ minel beyyinâti vellezî fataranâ fakdi mâ ente kâdin, innemâ takdî hâzihil hayâted dünyâ.)

(Tâ-Hâ, 20/72) **"Bize gelen mûcizeler karşısında asla seni tercih etmeyiz (üstün tutmayız). Çünkü bizi, O fitratlandırdı. Bu durumda sen, yapacağını yap. Fakat sen, ancak bu dünyâ hayatında yaparsın.” dediler.”**

﴿٧٣﴾ إِنَّا أَمْنَا بِرَبِّنَا لِيَعْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا
أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿٧٣﴾

(İnnâ âmennâ bi rabbinâ li yagfire lenâ hatâyânâ ve mâ ekrehtenâ aleyhi mines sihri, vallâhu hayrun ve ebkâ.)

(Tâ-Hâ, 20/73) **"Muhakkak ki biz, hatalarımızı ve ona karşı sihirden bize zorla yaptırdığın şeylerden bizi, mağfiret etsin diye Rabbimize îmân ettik. Ve Allah, daha hayırlıdır ve daha bâkidir.”**

﴿٧٤﴾ إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ

(İnnehu men ye'ti rabbehu mucrimen fe inne lehu cehenneme, lâ yemûtu fihâ ve lâ yahyâ.)

(Tâ-Hâ, 20/74) "**Muhakkak ki kim Rabbine suçlu olarak gelirse, o takdirde mutlaka cehennem onun içindir. Orada ne ölür, ne yaşar.**"

﴿٧٥﴾ وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ

(Ve men ye'tihî mu'minen kad amiles sâlihâti fe ulâike lehumud derecâtul ulâ.)

(Tâ-Hâ, 20/75) "**Ve kim salih ameller yapmışsa ve O'na (Allah'a) mü'min olarak gelirse o zaman işte onlar, onlar için yüksek dereceler vardır.**"

﴿٧٦﴾ جَنَّاتٌ عَدْنٌ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّىٰ

(Cennâtu adnin tecrî min tahtihel enhâru hâlidîne fihâ ve zâlike cezâu men tezekkâ.)

(Tâ-Hâ, 20/76) "**İçinde ebedî kalacakları, altından nehirler akan adn cennetleri vardır. Ve işte bu, tezkiye olanların mükâfatıdır.**"

﴿٧٧﴾ وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرْكًا وَلَا

تَخَشَى

(Ve lekad evhaynâ ilâ mûsâ en esri bi ibâdî fadrib lehum tarîkan fil bahri yebesen, lâ tehâfu dereken ve lâ tahşâ.)

(Tâ-Hâ, 20/77) "**Ve andolsun ki Biz, Mûsâ'a vahyettik ki: "Kullarımla gece (yola) çıkıp yürü! Sonra da (asânla) vurarak onlar için kuru bir yol aç! (Firavunun size) yetişmesinden korkma ve (suda boğulmaktan da) endişe etme!"**

﴿٧٨﴾ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ

﴿٧٨﴾ مَا غَشِيَهُمْ

(Fe etbeahum fir'avnu bi cunûdihî fe gaşiyehum minel yemmi mâ gaşiyehum.)

(Tâ-Hâ, 20/78) "**Böylece Firavun ordusuyla onları takip etti. Bunun üzerine deniz, onların üzerine öyle bir kapanışla kapandı ki, onları (tamamen) örterek kapladı (onları suda boğdu).**"

﴿٧٩﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ

(Ve edalle fir'avnu kavmehu ve mâ hedâ.)

(Tâ-Hâ, 20/79) "**Ve Firavun, kavmini dalâlette bıraktı ve (kavmini) hidâyetten men etti.**"

﴿٨٠﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ

وَوَعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ

وَالسَّلْوى

(Yâ benî isrâîle kad enceynâkum min aduvvikum ve vâadnâkum cânibet tûril eymene ve nezzelnâ aleykumul menne ves selvâ.)

(Tâ-Hâ, 20/80) "**Ey benî İsrail! Sizi düşmanınızdan kurtarmıştık. Ve Tûr'un sağ tarafında sizinle (buluşmak üzere) vâadleştik ve size kudret helvası ve bildircin indirdik.**"

﴿٨١﴾ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾

(Kulû min tayyibâti mâ rezaknâkum ve lâ tatgav fihi fe yahille aleykum gadabî ve men yahlil aleyhi gadabî fe kad hevâ.)

(Tâ-Hâ, 20/81) "**Sizi rızıklandığımız temiz şeylerden yeyin. Ve onda (yediğiniz şeylerde) azgınlık (nankörlük) etmeyin. Aksi halde size gazâbım iner. Ve kimin üzerine gazâbım inerse, artık o hevâ olmuştur (nefsinin hevasına tâbî olup dalâlete düşmüştür).**"

﴿٨٢﴾ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾

(Ve innî le gaffârun li men tâbe ve âmene ve amile sâlihan summehtedâ.)

(Tâ-Hâ, 20/82) "**Ve muhakkak ki Ben, tövbe edenler ve îmân edenler ve sâlih amel yapanlar için mutlaka Gaffâr'ım. Sonra onlar, hidâyete erdirilir.**"

﴿٨٣﴾ وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٨٣﴾

(Ve mâ a'celeke an kavmike yâ mûsâ.)

(Tâ-Hâ, 20/83) "**Ey Mûsâ! Seni, kavminden (ayırıp) sana acele ettiren nedir?**"

﴿٨٤﴾ قَالَ هُمْ أَوْلَاءِ عَلَىٰ أُثْرَىٰ وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ

لِتَرْضَىٰ

(Kâle hum ulâi alâ eserî ve aciltu ileyke rabbi li terdâ.)

(Tâ-Hâ, 20/84) "**(Mûsâ (a.s.)): "Onlar, onlar benim izim üzerindeler (benim arkamdan geliyorlar). Ve Rabbim ben, Senin rızan için (Sana gelmekte) acele ettim." dedi.**"

﴿٨٥﴾ قَالَ فَاِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَاَضَلَّهُمُ

السَّامِرِيُّ

(Kâle fe innâ kad fetennâ kavmeke min ba'dike ve edallehumus sâmiriyyu.)

(Tâ-Hâ, 20/85) "**(Allahû Tealâ): "Muhakkak ki Biz, böylece senin kavmini, senden sonra imtihan etmiş-tik. Ve Sâmiri, onları dalâlete düşürdü." dedi.**"

﴿٨٦﴾ فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَا

قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ

الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ

فَاخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي

(Fe recea mûsâ ilâ kavmihî gadbâne esifen, kâle yâ

kavmi e lem yaidkum rabbukum va'den hasenen, e fe tâle aleykumul ahdu em eredtum en yahille aleykum gadabun min rabbikum fe ahleftum mev'idî.)

(Tâ-Hâ, 20/86) "**Bunun üzerine Mûsâ, esefle (üzüle-
rek) gadapla (öfkeyle) kavmine döndü. "Ey kavmim!
Rabbiniz size, güzel bir vâadle vâadetmedi mi? Buna
rağmen ahd süresi size uzun mu geldi? Yoksa Rabbi-
nizin gazâbının üzerinize inmesini mi istediniz? Bu
sebeple mi vâadimi (sizden aldığım vâadi) yerine
getirmediniz?" dedi.**"

﴿٨٧﴾ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا
أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى
السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

(Kâlû mâ ahlefnâ mev'ideke bi melkinâ ve lâkinnâ hummilnâ evzâren min zînetil kavmi fe kazefnâhâ fe kezâlike elkâs sâmiriyyu.)

(Tâ-Hâ, 20/87) "**Sana vâadettiğimizden kendi isteği-
mizle dönmedik. Ve lâkin bize, o kavmin ziynetleri
(altın süs eşyaları) yüklenmişti. Bu yüzden onları
(eritmek üzere ateşe) attık. Sonra Sâmiri de attı.**"

Beni İsrâil kavmi Mısır'dan çıkacakları gece kendi dü-
ğünlerinde takmak için Kıbtî kadınlarından ödünç ziynet
eşyası almışlar ve o gece yola çıkılınca geri vermeye fırsat
bulamamışlar.

﴿٨٨﴾ فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا

﴿۸۸﴾ وَالْهَكْمُ وَاللَّهُ مُوسَىٰ فَانْسَىٰ ﴿۸۸﴾

(Fe ahrece lehum iclen ceseden lehu huvârun fe kâlû hâzâ ilâhukum ve ilâhu mûsâ fe nesiye.)

(Tâ-Hâ, 20/88) "**Böylece onlar için (ortaya) böğüren bir buzağı heykeli çıkardı. Ve onlara (Sâmiri ve taraftarları): "Bu, sizin ilâhınız ve Mûsâ'nın da ilâhı, fakat o unuttu." dediler.**"

﴿۸۹﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ

﴿۸۹﴾ لَّهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿۸۹﴾

(E fe lâ yerevne ellâ yerciu ileyhim kavlen ve lâ yemliku lehum darren ve lâ nef'an.)

(Tâ-Hâ, 20/89) "**Onlara sözle cevâp vermediğini ve onlara zarar veya fayda vermeye mâlik olmadığını görmüyorlar mı?"**

﴿۹۰﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا

﴿۹۰﴾ فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا

﴿۹۰﴾ أَمْرِي ﴿۹۰﴾

(Ve lekad kâle lehum hârûnu min kablu yâ kavmi innemâ futintum bihî ve inne rabbekumur rahmânu fettebiûni ve etiû emrî.)

(Tâ-Hâ, 20/90) "**Ve andolsun ki Hârûn daha önce, onlara şöyle dedi: "Ey kavmim, siz onunla sadece imtihan edildiniz! Ve muhakkak ki Rahmân, sizin Rabbinizdir. Artık bana tâbî olun ve emrime itaat edin."**

﴿٩١﴾ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا

﴿مُوسَىٰ﴾

(Kâlû len nebreha aleyhi âkifine hattâ yercia ileynâ mûsâ.)

(Tâ-Hâ, 20/91) "*Mûsâ bize dönünceye kadar, ona kendimizi vakfetmekten (ibâdet etmekten) asla vazgeçmeyeceğiz.*" dediler."

﴿٩٢﴾ قَالَ يَا هَرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا

(Kâle yâ hârûnu mâ meneake iz reeytehum dallû.)

(Tâ-Hâ, 20/92) (*Mûsâ (a.s.)*) "*Ey Hârûn! Onların dalâle- te düştüğünü gördüğün zaman (onları uyarmaktan) seni ne men etti?*" dedi."

﴿٩٣﴾ أَلَا تَتَّبِعُنَّ أَفْعَصَيْتَ أَمْرِي

(Ellâ tettebiani, e fe asayte emrî.)

(Tâ-Hâ, 20/93) "*Niçin bana tâbî olmadın? Yoksa em- rime isyan mı ettin?*"

﴿٩٤﴾ قَالَ يَبْنَومٌ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي

إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ

تَرْقُبْ قَوْلِي

(Kâle yebneumme lâ te'huz bi lihyetî ve lâ bi re'sî, innî haşîtu en tekûle ferrakte beyne benî isrâîle ve lem terkub kavli.)

(Tâ-Hâ, 20/94) "*(Hârûn (a.s.)):* "*Ey annemin oğlu!*"

Sakalımı ve başımı (saçımı) tutma (çekme). Gerçekten ben, senin, "İsrâiloğulları arasında fırkalar oluşturduğun (ikilik, düşmanlık çıkardın) ve sözümü tutmadın (emrimi yerine getirmedin)" demenden korktum." dedi."

﴿٩٥﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿٩٥﴾

(Kâle fe mâ hatbuke yâ sâmiriyyu.)

(Tâ-Hâ, 20/95) **"Öyleyse ey Sâmiri! Senin (onlara) amacın ne idi?" dedi."**

﴿٩٦﴾ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً
مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾

(Kâle basurtu bi mâ lem yabsurû bihî fe kabadtu kabdaten min eserir resûli fe nebeztuhâ ve kezâlike sevvelet lî nefsi.)

(Tâ-Hâ, 20/96) **"(Sâmiri): "Ben, onların görmediği şeyi gördüm. Resûl'ün (Cebrâil (a.s.)'ın) izinden (ayağının bastığı yerdeki topraktan) bir avuç aldım. Sonra da onu (erimiş madenin içine) attım. Ve böylece (bu), nefsim (bana) güzel göründü." dedi."**

Bu Âyeti kerîme hakkında Muhîddini Arabî hazretleri Fususul Hikem isimli eserinde şöyle buyuruyor:

Bilinsin ki, kesinlikle ruhların kendilerine has özelliklerindedir ki, onlar bir şeye irtibat etmesin ve temas etmesin mutlaka o şey canlanır ve onda hayât yayılmaya başlar. Ve buna binaen Sâmiri, resûlün izinden, ki o Cibrildir, o da rûhtur, bir tutam aldı. Oysa Sâmiri bu işi bilir idi.Şimdi onun Cibril olduğunu bildiği zaman, üzerine temas ettiği

şeyde kesinlikle hayât yayıldığına ârif oldu. Böyle olunca "dad" ile (kabza) yani avuç dolusu yâhut "sâd" ile (kabsa) yani parmaklarının uçlarıyla , resûlün izinden bir tutam aldı. Şimdi onu buzağıya koydu. Buzağı böğürdü. Çünkü buzağı sesi, ancak böğürmedir. Ve eğer onu başka bir sûrette yapsaydı, bu sûrete ait olan sesin ismi ona vasıf olunurdu.

﴿٩٧﴾ قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ وَانظُرْ إِلَى إِلٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُْحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾

(Kâle fezheb fe inne leke fil hayâti en tekûle lâ misâse ve inne leke mev'iden len tuhlefehu, vanzur ilâ ilâhikellezî zalte aleyhi âkifen, le nuharrikkanehu summe le nensifennehu fil yemmi nesfen.)

(Tâ-Hâ, 20/97) "(Mûsâ (a.s.)): "Artık git! Senin için (söz konusu olan), bütün hayatın boyunca "(bana) dokunmayın" demendir. Muhakkak ki senin için asla vazgeçilmeyecek bir vâad (ceza) vardır. Ve ona, ısrarla kendini vakfettiğin (taptığın) ilâhına bak! Onu mutlaka yakacağız. Sonra da elbette onu, toz haline getirerek (küllerini) savurup denize atacağız." dedi."

Sâmiri her ne kadar kavmi puta yöneltmiş ise de Mûsâ (a.s.) ve Hârûn (a.s.)'dan sonra kavimde ilim olarak en ileri derecede olanlardan biri olduğu da "Ben, onların görmediği şeyi gördüm." ifâdesinden anlaşılmalıdır. Bu nedenle Mûsâ (a.s.), Sâmiri'nin bir takım konulara ârif olmakla berâber meselelere tam bir vâkif oluşu olmadığından dolayı aynı şekilde kavmi tekrar yanlış yola sürükleyebileceğini düşünerek onu kavmin dışına çıkardı.

Ve dikkât edersek ilginçtir buzağı putuna tapanların hepsi öldürülürlerken bütün bunlara sebep olan Sâmiri öldürülmüyor ve kavmin dışına çıkarılma cezası veriliyor kendisine.

﴿٩٨﴾ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

﴿٩٨﴾ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

(İnnemâ ilâhukumullâhullezî lâ ilâhe illâ huve, vesia kulle şey'in ilmen.)

(Tâ-Hâ, 20/98) "**Sizin İlâhınız sadece Allah'tır ki, O'ndan başka İlâh yoktur. İlim (ilmi) ile herşeyi kaplamıştır (kuşatmıştır).**"

﴿٩٩﴾ كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ

﴿٩٩﴾ أَتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾

(Kezâlike nakussu aleyke min enbâi mâ kad sebaka, ve kad âteynâke min ledunnâ zikren.)

(Tâ-Hâ, 20/99) "**İşte böylece geçmiş olan haberleri sana anlatıyoruz. Ve sana katımızdan Zikri (Kur'ân'ı) verdik.**"

﴿١٠٠﴾ مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا ﴿١٠٠﴾

(Men a'rada anhu fe innehu yahmilu yevmel kıyâmeti vizren.)

(Tâ-Hâ, 20/100) "**Kim ondan yüz çevirirse, o zaman muhakkak ki o, kıyâmet günü (ağır) bir yük yüklenir.**"

﴿١٠١﴾ خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا ﴿﴾

(Hâlidîne fihi, ve sâe lehum yevmel kıyâmeti hımlâ.)

(Tâ-Hâ, 20/101) "**Onlar, onda ebedî kalacak olanlardır. Ve kıyâmet günü yüklendikleri, onlar için ne kötü (yük)tür.**"

﴿١٠٢﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ

﴿﴾ زُرْقًا ﴿﴾

(Yevme yunfehu fis sûri ve nahşurul mucrimîne yevme izin zürkâ.)

(Tâ-Hâ, 20/102) "**O gün ki, sur'a üfürülür. Ve mücrimleri, o izin günü göçermiş olarak haşredeceğiz (toplayacağız).**"

﴿١٠٣﴾ يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿﴾

(Yetehâfetûne beynehum in lebistum illâ aşren.)

(Tâ-Hâ, 20/103) "**Onlar aralarında: "(Dünyâda) sadece 10 (gün) kaldınız." diye gizlice konuşacaklar.**"

﴿١٠٤﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ

﴿﴾ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿﴾

(Nahnu a'lemu bimâ yekûlûne iz yekûlu emseluhum tarîkaten in lebistum illâ yevmen.)

(Tâ-Hâ, 20/104) "**Onların söyledikleri şeyleri Biz, daha iyi biliriz. Yol bakımından onlara emsal olan "sadece bir gün kaldınız" diyecek.**"

﴿١٠٥﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا

(Ve yes'elûneke anil cibâli fe kul yensifuhâ rabbî nesfen.)

(Tâ-Hâ, 20/105) "**Ve sana dağ(lar)dan soruyorlar. O zaman onlara de ki: "Rabbim onları savurup atacak."**

﴿١٠٦﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا

(Fe yezeruhâ kâan safsafen.)

(Tâ-Hâ, 20/106) "**Böylece onu (dağların yerini) boş bir düzlük olarak bırakacaktır."**

﴿١٠٧﴾ لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا

(Lâ terâ fihâ ivecen ve lâ emten.)

(Tâ-Hâ, 20/107) "**Orada (dağların yerinde) bir eğrilik ya da bir engebe (alçaklık yükseklik) görmezsin."**

﴿١٠٨﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَعِوَجٍ لَهُ وَخَشَعَتِ

الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا

(Yevme izin yettebiûned dâiye lâ ivece lehu), ve haşeatil asvâtu lir rahmâni fe lâ tesmeu illâ hem-sen.)

(Tâ-Hâ, 20/108) "**İzin günü, kendisinde eğrilik olmayan davetçiye tâbî olurlar. Rahmân'a karşı sesler kısılır. O zaman hems (hafif fısıltı)dan başka bir şey (ses) işitmezsin."**

﴿١٠٩﴾ يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ

الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿﴾

(Yevme izin lâ tenfauş şefâatu illâ men ezine lehur rahmânu ve radiye lehu kavlen.)

(Tâ-Hâ, 20/109) "**İzin günü, Rahmân'ın kendisine izin verdiği ve sözünden razı olduğu kimseden başkasının şefaati bir fayda vermez.**"

﴿۱۱۰﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ

هٗ عِلْمًا ﴿﴾

(Ya'lemu mâ beyne eydîhim ve mâ halfehum ve lâ yuhîtûne bihî ilmen.)

(Tâ-Hâ, 20/110) "**(Allah), onların önündeki(leri) ve arkasındaki(leri) (onların geçmişini ve geleceğini) bilir ve onu, ilim ile ihâta edemezler.**"

﴿۱۱۱﴾ وَعَنْتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ

حَمَلَ ظُلْمًا ﴿﴾

(Ve anetil vucûhu lil hayyil kayyûmi, ve kad hâbe men hamele zulmen.)

(Tâ-Hâ, 20/111) "**Hayy ve Kayyum olan (Allah)'a vechler, boyun eğdi. Ve zulüm yüklenenler heba oldular.**"

﴿۱۱۲﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ

ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿﴾

(Ve men ya'mel mines sâlihâti ve huve mu'minun fe lâ yehâfu zulmen ve lâ hadmen.)

(Tâ-Hâ, 20/112) **"Ve mü'min olarak salih amel işleyen kimseler, artık zulümden (kendilerine) haksızlık yapılmasından ve (kazandıkları derecelerini) azaltılmasından korkmasınlar."**

﴿١١٣﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ
مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحَدِّثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

(Ve kezâlike enzelnâhu kur'ânen arabîyyen ve sarrafnâ fihi minel vaîdi leallehum yettekûne ev yuhdisu lehum zikrâ.)

(Tâ-Hâ, 20/113) **"Ve böylece Kur'ân'ı Arapça olarak indirdik ve O'nda, vâadedilenleri açıkladık. Böylece takva sâhibi olurlar veya onlar için bir zikir (ibret) olur."**

﴿١١٤﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ
مِن قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١٤﴾

(Fe teâlallâhul melikul hak, ve lâ ta'cel bil kur'âni min kabli en yukdâ ileyke vahyuhu ve kul rabbi zidni ilmâ.)

(Tâ-Hâ, 20/114) **"İşte Hakk ve Melik olan Allah, Yüce'dir. Ve Kur'ân'ın tamamlanması hususunda O'nun vahyi, sana kada edilmeden (tamamlanmadan) önce acele etme. Ve "Rabbim, benim ilmimi artır" de."**

Cebrâil (a.s.) Âyeti kerîmeleri getirdikten sonra hemen arkasından Efendimiz (s.a.v) unutmamak için tekrar ediyormuş, bunun üzerine bu Âyeti kerîme inmiş.

﴿١١٥﴾ وَلَقَدْ عَاهَدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِن قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ
نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿﴾

(Ve lekad ahidnâ ilâ âdeme min kablu fe nesîye ve lem necid lehu azmâ.)

(Tâ-Hâ, 20/115) **"Ve andolsun ki Âdem'e ahd verdik, fakat o unuttu. Ve onu, azimli bulmadık."**

Not= "Bu Âyet-i kerimeler ile ilgili bilgi (6 Peygamber 1 âdem a.s.) adlı kitabımızda vardır dileyen oraya bakabilir buraya aktarmadım."

﴿١١٦﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا
إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ ﴿﴾

(Ve iz kulnâ lil melâiketiscudû li âdeme fe secedû illâ iblîs, ebâ.)

(Tâ-Hâ, 20/116) **"Ve meleklere: "Âdem'a secde edin!" demiştik. İblis hariç, hemen secde ettiler. O (iblis), direndi (secde etmedi)."**

﴿١١٧﴾ فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا
يُخْرِجَنَّكَمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ ﴿﴾

(Fe kulnâ yâ âdemu inne hâzâ aduvvun leke ve li zevcike fe lâ yuhricennekumâ minel cenneti fe teşkâ.)

(Tâ-Hâ, 20/117) **"Bunun üzerine, dedik: "Ey Âdem! Muhakkak ki bu (şeytan), senin için ve zevcen (eşin) için düşmandır. Sonra sakının (dikkât edin ki) sizin ikinizi (de) cennetten çıkarmasın. O zaman şakî olursunuz."**

﴿١١٨﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ ﴿١١٨﴾

(İnne leke ellâ tecûa fihâ ve lâ ta'râ.)

(Tâ-Hâ, 20/118) "**Muhakkak ki senin için orada (cennette) acıkmak ve çıplak kalmak yoktur.**"

﴿١١٩﴾ وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ ﴿١١٩﴾

(Ve enneke lâ tazmeu fihâ ve lâ tadhâ.)

(Tâ-Hâ, 20/119) "**Ve muhakkak ki sen, orada susamazsın ve yanmazsın.**"

﴿١٢٠﴾ فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ

عَلَىٰ شَجَرَةٍ الْخُلْدِ وَمَلِكٍ لَّا يَبْلَىٰ ﴿١٢٠﴾

(Fe vesvese ileyhiş şeytânu kâle yâ âdemu hel edulluke alâ şeceretil huldi ve mulkin lâ yebîâ.)

(Tâ-Hâ, 20/120) "**Böylece şeytan, ona vesvese verdi. Dedi ki: "Ey Âdem! Sana, ebedîlik ağacına ve sona ermeyecek bir saltanata, delâlet edeyim mi (ulaşmanı sağlayayım mı)?"**"

﴿١٢١﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لَهُمَا سَوَاتُهُمَا وَطَفِقَا

يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ

﴿١٢١﴾ فَعَوَىٰ ﴿١٢١﴾

(Fe ekelâ minhâ fe bedet lehumâ sev'âtuhumâ ve tafîkâ yahsîfâni aleyhimâ min varakıl cenneti ve asâ âdemu rabbehu fe gavâ.)

(Tâ-Hâ, 20/121) "**Bunun üzerine ikisi de ondan (o ağaçtan) yediler. O zaman ikisinin de edep yerleri kendilerine açıldı. Cennet yapraklarından üzerlerine örtmeye başladılar. Ve Âdem, Rabbine asi oldu, böylece azdı.**"

﴿۱۲۲﴾ ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ ﴿﴾

(Summectebâhu rabbuhu fe tâbe aleyhi ve hedâ.)

(Tâ-Hâ, 20/122) "**Sonra Rabbi, onu seçti. Böylece onun tövbesini kabul etti ve onu hidâyete erdirdi.**"

﴿۱۲۳﴾ قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ

فَمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا

يُضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ ﴿﴾

(Kâlehibitâ minhâ cemîan ba'dukum li ba'dın aduvvun, fe immâ ye'tiyennekum minnî huden fe menittebea hudâye fe lâ yadillu ve lâ yeşkâ.)

(Tâ-Hâ, 20/123) "**(Allahû Tealâ şöyle) dedi: "Hepiniz, birbirinize düşman olarak oradan inin. Bundan sonra Benden size mutlaka hidâyet gelecek. O zaman kim hidâyetime tâbî olursa artık o, dalâlette kalmaz ve şakî olmaz."**

"Hepiniz" ifâdesinin bazı tefsirlerde Âdem (a.s.)'in şahsında bütün insan nesli olduğu ifâde edilmektedir.

(Ve men a'rada an zikrî fe inne lehu maîseten danken ve nahşuruhu yevmel kıyâmeti a'mâ.)

﴿١٢٤﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا
وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَى ﴿﴾

(Tâ-Hâ, 20/124) "**Ve kim Benim zikrimden yüz çevirirse, o taktirde mutlaka onun için sıkıntılı bir geçim vardır. Ve kıyâmet günü onu, kör olarak haşredeceğiz.**"

﴿١٢٥﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿﴾

(Kâle rabbi lime haşertenî a'mâ ve kad kuntu basîran.)

(Tâ-Hâ, 20/125) "**(Kıyâmet günü söyle) dedi: "Rabbim, beni niçin kör olarak haşrettin? Halbuki ben (daha önce) görüyordum."**

﴿١٢٦﴾ قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ
الْيَوْمَ تُنْسَى ﴿﴾

(Kâle kezâlike etetke âyâtunâ fe nesîtehâ, ve kezâlikel yevme tunsâ.)

(Tâ-Hâ, 20/126) "**(Allahû Tealâ): "İşte böyle, Âyetlerimiz sana geldi fakat sen onları unuttun. Ve aynı şekilde (senin yaptığın gibi), o gün (de) sen unutulursun." dedi."**

﴿١٢٧﴾ وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿﴾

(Ve kezâlike neczî men esrefe ve lem yu'min bi âyâti rabbihî, ve le azâbul âhireti eşeddu ve ebkâ.)

(Tâ-Hâ, 20/127) "**İsraf edenleri (haddi aşanları) ve Rabbinin Âyetlerine inanmayanları işte böyle cezalandırırız. Ve ahiret azâbı daha şiddetli ve bâkidir (devamlıdır).**"

﴿١٢٨﴾ أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
النُّهَى

(E fe lem yehdi lehum kem ehleknâ kablehum minel kurûni yemşûne fî mesâkinihim, inne fî zâlike le âyâtin li ulîn nuhâ.)

(Tâ-Hâ, 20/128) "**Onlar hâlâ hidâyete ermediler mi? Onlardan önce nice nesilleri helâk etmemize (rağmen) ki şimdi onlar, onların meskenlerinde dolaşıyorlar. İşte bunda nehy sâhipleri (Allah'ın yasaklarına riâyet edenler) için mutlaka Âyetler (ibretler) vardır.**

﴿١٢٩﴾ وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ
مُّسَمًّى

(Ve lev lâ kelimetun sebekat min rabbike le kâne lizâmen ve ecelun musemmâ.)

(Tâ-Hâ, 20/129) "**Ve eğer Rabbinden, daha önce (söylenmiş) bir kelime (söz) ve belirlenmiş bir müddet olmasaydı, (onlara) mutlaka bir (ceza) lâzım gelirdi.**"

﴿١٣٠﴾ فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ

طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلِ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَائِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ
وَاطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى ﴿﴾

(Fasbir alâ mâ yekûlûne ve sebbih bi hamdi rabbike kable tulûiş şemsi ve kable gurûbihâ, ve min ânâil leyli fe sebbih ve etrâfen nehâri lealleke terdâ.)

(Tâ-Hâ, 20/130) "**O halde söylenen şeylere sabret! Ve Rabbini, güneşin tulûundan (doğuşundan) önce, güneşin gurubundan (batışından) önce ve gecenin bir kısmında hamdı ile tesbih et. Ve gündüz boyunca da tesbih et. Umulur ki böylece rızaya ulaşsın.**"

﴿۱۳۱﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا
مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ
رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿﴾

(Ve lâ temuddenne ayneyke ilâ mâ mettâ'nâ bihi ezvâcen minhum zehretel hayâtid dünyâ li neftinehum fihi, ve rızku rabbike hayrun ve ebkâ.)

(Tâ-Hâ, 20/131) "**Ve onlardan bazılarına, onları imtihan etmemiz için, (onlarla) metalandırdığımız (faydalandırdığımız) dünyâ hayatının ziynetlerine gözlelerini dikme (imrenme). Ve Rabbinin rızkı daha hayırlıdır ve bâkîdir.**"

﴿۱۳۲﴾ وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لِنَسْئَلُكَ
رِزْقًا نَحْنُ نَرِزُّكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ ﴿﴾

(Ve'mur ehleke bis salâti vastabir aleyhâ, lâ nes'eluke rızkâ(rızkan), nahnu nerzukuk(nerzukuke), vel âkıbetu lit takvâ.)

(Tâ-Hâ, 20/132) "**Ve ehline (ailene ve etrafındakilere) namazı emret ve onun üzerinde (namazda) sabırlı ol. Senden rızık istemiyoruz. Seni, Biz rızıklandırırız. Akıbet (en güzel sonuç) takva sâhiplerinindir.**"

﴿۱۳۳﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿﴾

(Ve kâlû lev lâ ye'tînâ bi Âyetin min rabbihî, e ve lem te'tihim beyyinetu mâ fîs suhufil ûlâ.)

(Tâ-Hâ, 20/133) "**Bize Rabbinden bir Âyet getirse olmaz mı? Evvelki sahifelerde beyyineler (ispat vasıtaları, deliller) onlara gelmedi mi?" dediler.**"

﴿۱۳۴﴾ وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَا هُمْ بَعْدَآبٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَىٰ ﴿﴾

(Ve lev ennâ ehleknâhum bi azâbin min kablihî le kâlû rabbenâ lev lâ erselte ileynâ resûlen fe nettebia âyâtike min kabli en nezille ve nahzâ.)

(Tâ-Hâ, 20/134) "**Ondan önce gerçekten Biz onları, azâpla helâk etmiş olsaydık, muhakkak şöyle derlerdi: "Rabbimiz, bize resûl gönderseydin olmaz mıydı? Böylece biz de zelil (rezil) ve rüsva olmadan önce senin Âyetlerine tâbî olsaydık."**

﴿١٣٥﴾ قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ

الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى ﴿١٣٥﴾

(Kul kullun muterebbisun fe terabbesû, fe se ta'lemûne men ashâbus sırâtıs seviyyi ve menihtedâ.)

(Tâ-Hâ, 20/135) **"De ki: "Herkes beklemekte, öyleyse siz de bekleyin! Artık kim Sıratı Seviyye (Sıratı Mustakîm) ehlidir (üzerindedir) ve kim hidâyete ermiştir, yakında bileceksiniz."**

Vakit darlığından son Âyet-i Kerimelerin meallerini vererek yetindik, Cenâb-ı Hakk faydalandırsın İnşallah. Böylece bu kitabımızı da bu haliyle şimdilik sonlandırmış olalım.

(Heze min fazlı rabb'î) (08/12/2012/Cumartesi)

Gayret bizden muvaffakiyyet Hakk'tan'dır.

(Terzi Baba Tekirdağ)

KAYNAKÇA

- 1. KÛR'ÂN VE HADİS :**
- 2. VEHB** : Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
- 3. KESB** : Çalışılarak kazanılan ilim.
- 4. NAKİL** : Muhtelif eserlerden, Mesnevi'î şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlerimizden müşahede ile toplanan ilim.

"DAHA EVVELCE ÇIKAN KİTAPLARIMIZ"

(Gönülden Esintiler)

- 1. Necdet Divanı:**
- 2. Hacc Divanı:**
- 3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:**
- 4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):**
- 5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"**
- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri:**
- 7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):**
- 8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):**
- 9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:**
- 10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:**
- 11. Vâhy ve Cebrâil:**
- 12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:**
- 13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:**
- 14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi**
- 15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)**
- 16. Divân (3)**
- 17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.**
- 18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.**
- 19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.**

20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:
27. -2-Genç ve elmas dosyası:
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:
29. Karınca, Neml Sûresi:
30. Meryem Sûresi:
31. Kehf Sûresi:
32. İstişare dosyası:
33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
34. -3-Bakara dosyası:
35. Fâtîha Sûresi:
36. Bakara Sûresi:
37. Necm Sûresi:
38. İsrâ Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi:
41. İnci tezgâhı:
42. 4-Nisâ Sûresi:
43. 5-Mâide Sûresi:
44. 7-A'raf Sûresi:
45. 14-İbrâhîm Sûresi:
46. İngilizce, Salât-Namaz:
47. İspanyolca, Salât-Namaz:
48. Fransızca İrfan mektebi:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
50. 76-İnsân, Sûresi:
51. 81-Tekvir, Sûresi:
52. 89-Fecr, Sûresi:
53. Hazmi Tura:
54. 95-Tîn, Sûresi:
55. 28- Kasas, Sûresi:
56. İrfan-Mek-Şer-Fransızca-Baba:
57. 20-TÂ HÂ Sûresi:

58. Mirat-ül-İrfan-ve-şerhi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
61. -4-Bir ressam hikâyesi:
63. İnci mercan tezgâhı
64. Ölüm hakkında:
65. Reşehatt'an bölümler:
66. Risâle-i Gavsîyye:
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-Namaz Sûrereleri:
69. 2-Namaz Sûrereleri:
70. Yahova Şahitleri:
71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
72. İman bahsi:
73. Celâl ve İkrâm:
74. 2012 Umre dosyası:
75. Gülşen-i Râz şerhi:
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
77. Aşk ve muhabbet yolu:
78. A'yân-ı sâbite. Kazâ ve kader:

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

- 81- 12- Terzi Baba-(1)
82- 39- Terzi Baba-(2)

Terzi Baba İnternet dosyaları-

- 83-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-3-
84-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-4-
85-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-5-
86-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-6-
87-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-7-
88-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-8-

**89-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-9-
90-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-10-
91-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-11-
92-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-12-
93-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-13-
94-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-14-
95-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-15-
96-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-16-
97-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-17-
98-Terzi-Baba-Mek-ve-zu-Ke-Kara-bi-dosyası-18-
99-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -19-
100-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -20-
101-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -21-
102-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -22-
103-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -23-
104-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -24-
105-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -25-
106-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -26-
107-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -27-
108-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -28-**

NECDET ARDIÇ

Büro : Ertuğrul mah.
Hüseyin Pehlivan caddesi no. 29/4
Servet Apt.
59 100 Tekirdağ.

Ev : 100 yıl Mahallesi uğur Mumcu Cad.
Ata Kent sitesi A Blok kat 3 D. 13.
59 100 Tekirdağ
Tel (ev) : (0282) 261 43 18

Cep : (0533) 774 39 37

Veb sayfası: Amerika: <[http:// necdetardic. org/](http://necdetardic.org/)>

Veb sayfası: Amerika: <www.necdetardic.info>

Veb sayfası: Almanya: <www.terzibaba.com>

Radyo adresi (form): <[terzibaba13.com](http://www.terzibaba13.com)>

İnternet, MSN Adresi:

Necdet Ardıç <terzibaba13@hotmail.com>